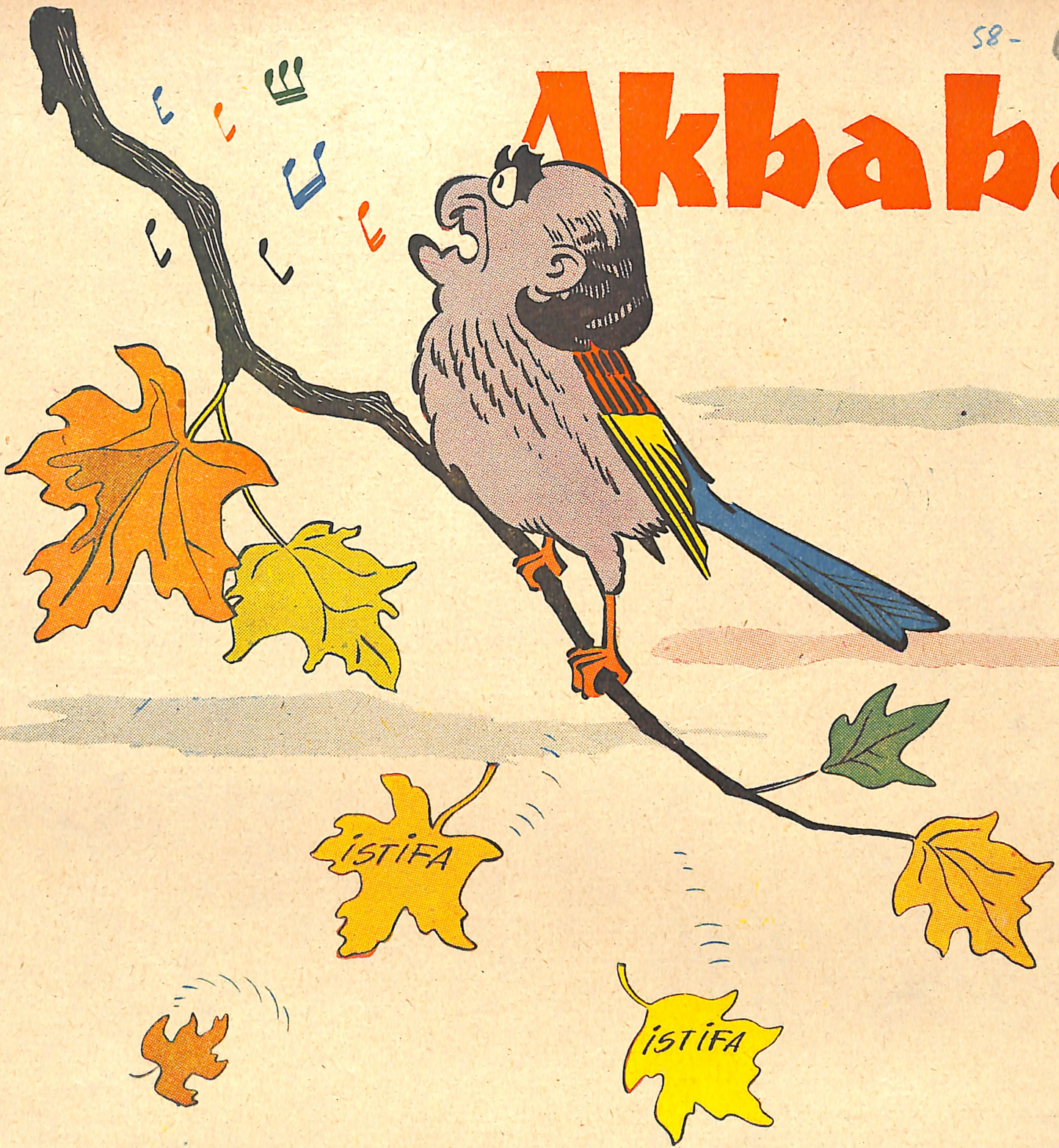

Akkaba

İstifamda ısrar ediyorum - Samet Ağaoğlu -

— Bir gamlı hazânın seherinde,
İsrara ne hacet yine bülbül?

— İstifamda

Servetin geçtiği yolda bulununuz...

Çünkü 27 Ekimde Servetin yolu İş Bankasından geçiyor. Bu çekilişte dağıtılacak zengin ikramiyelere sahip olabilmek için İş Bankasında en az 150 liralık bir hesabınız olması ilk şarttır.

10 ADET
APARTMAN DAİRESİ
30 ADET BÜYÜK
PARA İKRAMİYESİ
ÇEŞİTLİ VE ZENGİN
İKRAMİYELER

cem'an
1 MİLYON LİRA*

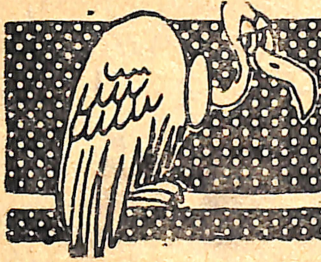
TÜRKİYE

BANKASI

PARANIZIN...
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİ

* Ne kredi... ne borç... tamamı ikramiye

Akbaba

şinasi
mizah
gazetesi

MUSTAFA KEMAL'in iki düşmanı vardı: Biri içerde, biri dışarıda. Dışarıdaki ni biliyoruz: Yepyeni silâhlarla donatılmış Yunan ordusu... İçeridekini de biliyoruz: Yobaz fetvalarını kuşanmış Halife ordusu!

Birinci düşmanı vatan top-raklarından atan Gazi, sulha kavuşunca ikinci düşmanın üstüne yürüdü.

Bugünün Türkiye'si, dudakları «Padişahım çok yaşa» duasına, parmakları Arap harflerine, başları püsküllü fese yabancı bir neslin vatanıdır.

Şimdi, hayat ile iki nefeslik alış verişleri kalmış insan artıkları, içlerindeki örümcek bağlamış kinleriyle bu neslin, bu Atatürk çocuklarının yolunu kesiyorlar.

Sayın Diyanet İşleri Reisi-mizin söylediklerini okudunuz mu?... Sebat gazetesi di-

Atatürk'ün Düşmanları!

yorlar, ben bilmem diyor! Garbî Trakya diyorlar, ben bilmem diyor!

E, ne bilirsiniz siz efendi hazretleri?...

Utanarak şu Kıbrıs canavarı Makarios'u düşünüyorum: Herif ne bilmiyor ki?... İngilizce, biliyor.. Fransızca, biliyor.. Almanca, biliyor. Lâtinçe, yine biliyor!

Tarih bildiğine, coğrafya bildiğine, hele propaganda sanatını pek iyi bildiğine hiç şüphe yok!

Geçen bahar, bir akşam, sayın Celâl Bayar'ın Alman Cumhurbaşkanı şerefine Şale'de verdiği suarede idim. Davetliler arasında Papa'nın temsilcisi de vardı. Her dikkati üstüne çeken bu ayrı adam-

dan ben de gözlerimi alamadım: Tertemiz traşlı bir yüz, geniş, aydın bir alın ve kibar nakışlı, koyu kırmızı bir pelerin içinde, tanıdıklarına zarif kımıldanışlarla eğilen bir vücut... Bu din adamı, salonları, güzel göğüsleri, çıplak sırtları, açık kollariyle demet demet dolduran genç hanımlara, gözleri, içinde Tanrının gazabı yanan cehennem pencere-leri gibi değil, seven, okşayan, af eden, tatlı, yumuşak bir şefkatle bakıyordu.

Biz, ne çektikse, ne çekiyor-sak ve Tanrı acısın, ne çekeceksek, hep, hep, hep yobaz-dandır!

Tanrı, ki bir sıfatı «Rahîm» dir, yâni merhamet eden. Bir sıfatı «Gafûr» dur, yâni af eden. Siz söyleyiniz bana, göz-

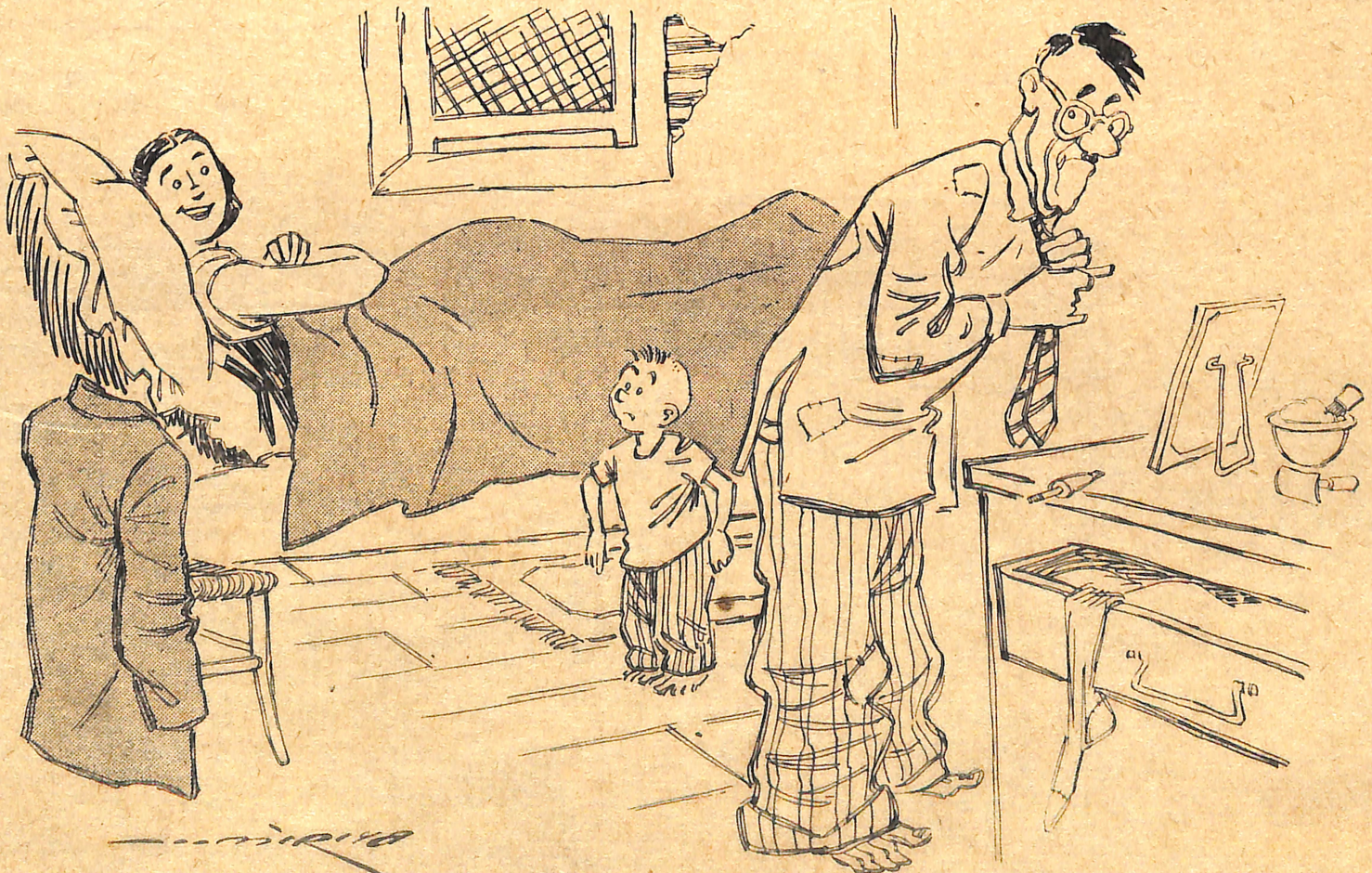
lerinde bir damla merhamet, bir damla mağfiret nuru parlayan yobaz gördünüz mü?

Din bilgisini dünya bilgisiy-le yoğuramamış bütün o kafaların karanlığı o gözlerle dolmuş, cehaletin bütün hıncı o ağızlarında köpürmüştür.

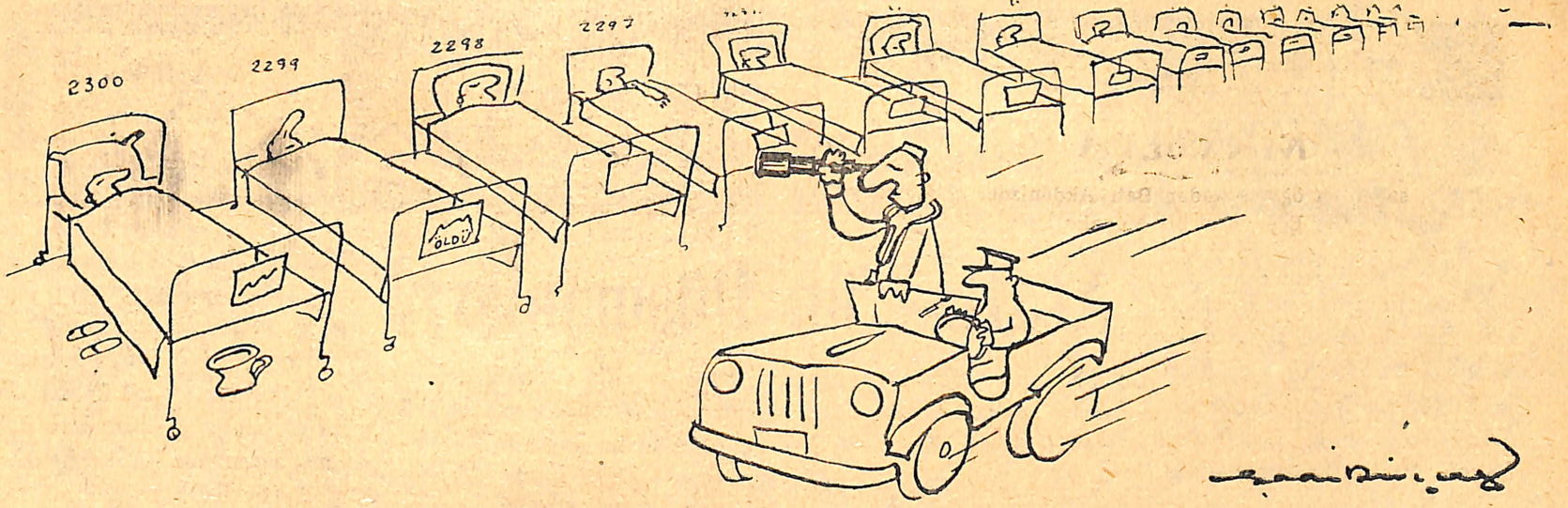
Millî terbiyemiz mi bozul-mağa başladı?... Küçük büyü-ğü saymaz mı oldu?... Aile temelleri mi sarsılıyor?... Zengin fakire merhameti mi yok?... Çevremizin sefaletine göz yummuş, kulak tıkamış, bencil insanlar mı olduk?... Tek suçlusu, yobazdır!... Karaborsacının kara vicdanından Allah korkusunu o söktü, kal-dırıma düşen annenin gönlün-de Tanrı ışığını o söndürdü!

Cemiyetin, hapishaneler dolusu, meyhaneler dolusu, kumarhaneler dolusu bütün günahı onun boynuna olsun!

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Göğsümü üsütmüğü... Bu kişi fanilâsız, paltosuz ne yapacağım bilmem...
— Ya ben?... Sen hiç olmazsa sakal koyuverirsin!

Bir doktor 2300 kişiye bakıyor... (Gazeteler)

SÜRÜKLENMEKİ

5 ekim pazar günü, Radyomuzun sabah yayınlarını dinlediniz mi?... Spiker, ajans haberlerini verirken söze meşhur politika hatibimiz Tevfik İleri'nin bir nutkuyla başladı. E, Sayın Nafia Vekilli konuşur da ne söyler? Elbet görünmemiş kalkınmamızla başlar, C. H. P. nin nankörlüğüyle bitirir. O da Gazlayıntap'da böyle yapmış.

Yalnız Üstad, bir aralık:

«— D. P. iktidarı Türk milletini refah ve saadete sürüklemişti!» buyurdu...

Bunu duyan eski Gaziantep mebusu Cemil Salt Barlas:

— Aman, dedi, İleri bunu nasıl itiraf etti?

Kellmeye dikkat etmemiş olan Cevat Dursunoğlu sordu:

— Neyi?...

— Refah ve saadete sürüklenmişliğimiz...

ANKARA İSTANBUL

Dursunoğlu:

— E gardaşım, dedi, doğrusu da bu. Refah ve saadete gidecek hal kimde kaldı ki?... Hep sürükleniyoruz gayrî!...

MERSİYE!

Sayın Başvekilin son nutuklarında gittikçe yatışan bir öfke vardı. Geçen gün, C. H. P. Meclis Grupunda bunu konuşurken, Kemal Satır:

— Dikkat ettiniz mi, dedi, Balıkesir konuşmasında «İdam sehpalarını unutmasınlar» demişti.

— Evet...

— Sonra, İzmir kongresinde sehpadan vazgeçti, sadece: «Si-

yaset mahkemelerini hudut dışı edeceğine» söyledi!

— Evet, evet...

— Ama Aydın'da hiddetli büsbütün geçti galiba... Orada «Onların cezasını verme işini Cenabı Hakka bırakıyoruz» dedii

Bir kakkaha patlatan Falk Ahmet Barutçu:

— Durin, dedi, size bir fikra enlatayım: Şairin birısu zemanın sadırâzamina bir methiye yazmış. Ama ne methiye? Uçurmuş herifu yedi kat göke... Ummuş ki bir ihsan çıkar!.. Peklemiş, peklemiş, aldiran yok.. Bu sefer tutmuş bir hicviye yazmış. Ama ne hicviye. Sokmuş yedi kat yerin tibune adamcağuzi... Yine

peklemiş, peklemiş, nafile... Geçmiş konağın karşısına, oturmuş kaldırma... Kapıdan çıkarken pakmış ki sadirazam herif oturiy karşısında... Öfkeyle pağır-mış:

— Bire adam, temiş, methiye yazdın, aldırmadum... Hicviye yazdın, aldırmadum... De bakaa-yım, ne bekliysin daha?...

Herifcağuz poynunu pükerek cevap vermiş:

— Mersiye yazmak içün vefat etmenizul...

MÜDÜR BEYEFENDİ!

Hatırlı seğmenlerdendi. Ankara'ya bir istikraz işi için gelmişti. Sevgili mebusları Mahmut Goloğlu'nu buldu. Beraberce Bankaya gittiler...

Gittiler ama, müdür beyefendinin hususî kâtibi ellerini uğuşturdu:

— Bugün görüşmeseniz iyi olur... Gece uyumamışlar... Sinirleri çok bozuk!

Ertesi gün öğleye doğru geldiler. Ama hususî kâtip gayet nazik, gayet mahcup, yine ellerini uğuşturdu:

— Bu saatte ziyaret buyurmanızı hiç tavsiye etmem... Şimdi yemek vakti... Acıkmışlardır... Acıktıkları zaman çok sinirli olurlar!

Daha ertesi gün akşam üzeri gittiler. Ama, hususî kâtip, sesi titreyerek âdeta yalvardı:

— Aman beyefendicğim vazgeçseniz... Bu saatte ... Hiç tavsiye etmem... Günün bütün yorgunluğu üstlerinde... Müthiş sinirlidirler şimdi!

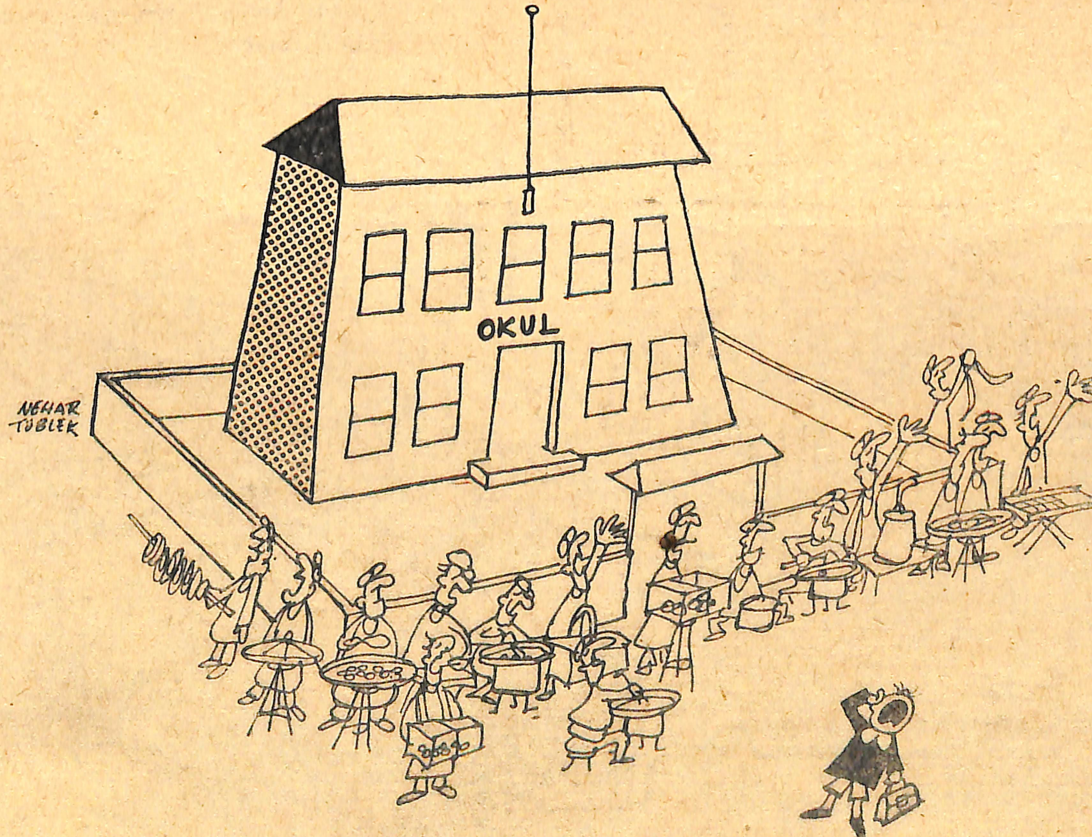
Dördüncü gün, Mahmut Goloğlu banka umum müdürüne şu mektubu gönderdi:

«Sinirsiz tarafından bir randevu rica ediyorum!»

Cevap çıkmadı. Çünkü beyefendinin mektup okumak da âdeti değilmiş!

ZENGİNLERİN SESİ

Kırk, kırk beş yaşlarında, gök camer, gök şişman, gök kültürlü bir adamdı. Abdullah Efendi to-

— Anneee... Okulu kaybettim!...

GÖZ ÜCÜ İLE PARIS

MARSİLYA

B Uğün, sabahtan öğleye kadar Batı Akdenizde, balinalar ya-
tağından geçtik. Eğer, eski bir Monako Prensi, Korsika açık-
larında bunlardan birini avlamasaydı, boyu otuz metreyi
aşan bu kara ve deniz hayvanlarının en büyüğü, yalnız açık
Okyanuslarda yaşar sanacaktık.

Öğle üzeri, Ankara, çıplaklar adası Porquerolles'ün açıklarından geçti. Gazetelerimizin satış sürümü aradıkları çıplaklar di-
yarı bir hayal değildir. Onlar da, tıpkı Serendip'e çırpıplak düşen
Âdem'le Havva gibi kamplarını bu adaya kurmuşlar!

Biraz sonra Toulon yakınlarına geldik: Bu liman, İkinci Dün-
ya Savaşında intihar eden Fransız donanmasının mezarlığıdır.

Saat 5 de Marsilya'da olacağız. Şimdi, uzaktan bir başka ada
görünüyor: Châtean D'If. Bildiniz değil mi? Monte Christo'nun
hapsedildiği yer!

★ ★

Marsilya rıhtımına yanaşır yanaşmaz gemiye, adımı çağıran
bir karşıcı geldi: Bay Nicolaidis. Yataklı vagonların bu pek nâ-
zık memuru Bebek'li bir eski vatandaşmış. Konuşmaya Fransız-
ca başladık, Türkçe devam ettik. Onun bir işaretiyle valizlerimiz,
Fransız gümrüğünden muayenesiz geçti!

Marsilya çeşitli insanlarla dolu bir giriş şehridir. Omuzunda
halı satan Cezayirli'den tutunuz da sokak kahvelerinde iskambil
falı açan çingene kızına kadar

Akşam, Paris trenine binerken, bana bir Figaro gazetesi, ka-
rım bir Match, kızım da bir Elle mecmuası hediye eden eski
vatandaş, yirmi beş yıldır görmediği Boğaziçini, karısının doğup
büyüdüğü Büyükkada'yı soruyordu:

- Yine çamlar, yağmurdan sonra mis gibi kokuyor mu?...
- Yine mehtapta arabalarla, eşeklerle tura çıkıyorlar mı?...
- Yine Bebek koyunda şarkılar söyleniyor mu?... Lüferler
avlanıyor mu?...

Bütün bunları, gözleri hasretle yanarak dinlerken, ansızın sö-
zümü kesti:

— Kuzum beyefendi, İstanbul'da sahiden beyaz peynir yok
mu artık?..

Talihim varmış: Tren kalktı!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Streep - teasel

kantısına öğle yemeğine geliyor-
du sık sık. Ama yalnız değil, kü-
çük kızı, boylu boslu mürebbiye-
si ve ecnebi iş adamlarıyla...
Fransızca konuşuyordu, İngiliz-
ce konuşuyordu, hattâ masadan
masaya Türkçe konuşuyor. Hem
de ne konuşma, miting meyda-
nında seçim nutku çeker gibi...

Karşı masada sessiz sessiz ye-
meğini yiyen Cavit Oral, eski ar-
kadaşı Kemal Satır'ın kulağına
fısıldadı:

— Kim bu adam Satır?... Tanı-
yor musun?

— Evet... Meşhur Var Şirketi
ortaklarından... Galiba Saraybur-
nu - Büyükkada tünellini de bunlar
yapacakmış!

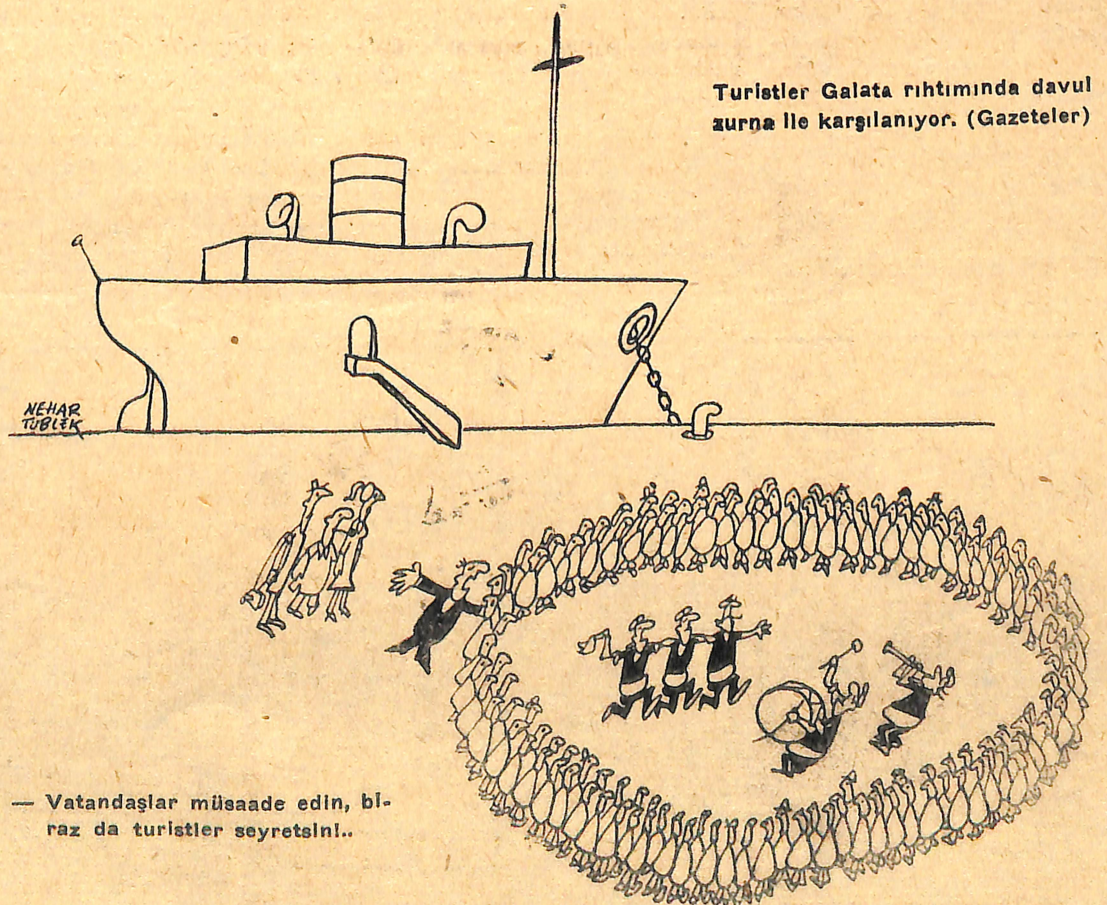
— Niçin öyle bağıra bağıra ko-
nuşuyor?

— Zengin de ondani
— E, Vehbi Koç da zengin...
Şadi Eliyeşli de zengin... Hiç ses-
leri çıkıyor mu?

Kemal Satır gülerek:
— Ama, dedi, Bu henüz onlar
gibi susacak kadar zengin değil...
Sonra...

— Evet, sonra?
— Sonra, bu görülmemiş kal-
kınma zengini kardeşim... Elbet
bağıracağı!

GİZLİ ANTEN

Turistler Galata rıhtımında davul
zurna ile karşılanıyor. (Gazeteler)

— Vatandaşlar müsaade edin, bi-
raz da turistler seyretsini!..

KADIKÖY'den kalkan vapurda, bir adam arkadaşına anlatıyordu:

— Bu sabah evden çıktım. Tramvaya bineceğim. Tramvay yoluna çıkan sokak, dikine iner. Durak da uzaktan görünür. Bak-tım, durakta tramvay var. He-men koştum. Tam tutamağına e-limi atacakken kalktı. Yetişeyim diye arkasından koştum. Vatman, aynadan beni görür. Dursa ya... Bütün hızlandı. Bu tramvaya yetişemezsem belki yarım saat bekliyeceğim. Tabanları kaldırdım ben de hızlandım. Ama tramvay aldı gidiyor, yetişilecek gibi de-ğil. Durdum. Ben durdum, tram-vay da 20-30 adım ileride dur-du. Demek vatman insan evlâdıy-mış. Yetişemeyeceğimi görünce tramvayı durdurdu. Bir kosu da-ha tuturdum. Beş, altı adım ka-la, yine kalktı tramvay. Hem koşuyorum, hem:

— Vatmaaan! diye bağıryorum.

Tramvay yavaşlar gibi oldu. Yetiştim, ayağımı atarken yine hızlandı.

Kapıdaki yolcular elimden tu-tup çekmeseler, düşebilirdim. Ar-ka kapıdan içeri girip camımı kurtarıncaya vatmana söylenmeğe başladım. Yolculardan biri:

— Size yaptığı, daha bir şey de-ğil. Öteki istasyonlarda neler yapacak, onları görün... dedi.

Tramvay çok dolu. Benimle ko-nuşan adamla ben, kapıda duru-yoruz. O adam:

— İstasyona geliyoruz, bakın şimdi ne yapacak... dedi.

Durağa yirmi adım kala tram-vayı durdurdu. Durakta bekle-şenler, tramvaya binmek için bi-ze doğru koşarlarken, bir takım yolcular da inmeğe çalışıyorlar ama, tramvay durağa gelmeden durduğu için, hazırlanamamışlar. Kimisi yerinden daha yeni kal-kıyor. Tramvay kapısında inen-le binenler arasında bir ka-rambol oldu. Herkes birbirine «insene!» «binsene!» diye bağırı-

yor. Bu karışıklık sırasında tram-vay birden kalkmaz mı? İnnek isteyen bir kadın yere yuvarlan-dı. Onun arkasından bir yaşlı er-kek de atlayım derken kapak-landı. Binmek isteyenlerden hiç biri binemedi. İçerdeki yolcular söylenmeğe başladılar. Ama her söylenen, vatmana de-ğil, yolcu-lara söyleniyor.

— Mâdem ineceksin, zamanın-da davransana...

— Vaktiyle kalksanız olmaz mı?

Binemiyenler de tramvayın ar-kasından koşuyorlar. Durağı 20-30 adım geçince vatman tramvayı bir daha durdurdu. Tramvayın durmasıyla kalkması bir oldu. Kimisi düştü, kimisi yuvarlandı. Bir iki kişi de binebildi.

İçerdekiler, yine öbür yolculu-ra söyleniyorlar:

— Tramvay durduğu zaman binsenize...

— Tramvaya atlanır mı?

— İyi oldu, düşsünler de akıl-ları başlarına gelsin...

— Yahu vatman ne yapsın, a-damcağız tramvayı iki kere dur-durdu.

Benimle konuşan adam:

— Gördünüz ya, dedi, bu daha birşey de-ğil, Kadıköy'e gidene kadar, bakın, daha neler yap-a-cak...

Adamın lâfını bitirmesine kal-madı, tramvay birden zıncı diye durunca hepimiz, sanki önümüz-dekini dövecekmişiz gibi birbiri-mizin üstüne fırladık. Bir kadı-nın kucagındaki üç, dört yaşın-da bir çocuk, bir yaşlı adamın

ensesine sıçradı. Benim başım, tramvayın iç kapısının pervazına çarptı. Hep birden öne doğru yüklendik. Birbirinin ayağına ba-san, ezilen, düşen... Biz şöyle doğrulup dengemizi bulalım der-ken, tramvay nasıl zıncı diye dur-duysa, yine öyle birden yürüdü. Bu sefer öne yıkılanlar, hep bir-den geriye devrildik. Birbirimi-zin kucagına düştük. Demin al-nım kapıya çarpmıştı, bu sefer de şişman bir kadın göğsümün üs-tüne düşünce ense, tramvayın kapı demirine çarptı. Dengemizi bulur bulmaz, oturdukları için, her nasılsa bu kazadan kurtulan bir kaç yolcu öbürlerine söylen-meğe başladılar:

— Tramvayda durmasını bilmi-yorlar ki...

— İnsan tramvayda sıkıca tu-tunur.

Benimle konuşan adam:

— Bunlar daha bir şey de-ğil, Kadıköy'e gidene kadar neler o-lacak, neler, dedi.

Neler olacağını her durakta, her iki durak arasında, olunca görü-yordum. Tramvay, ya duraktan biraz önce, ya biraz sonra duru-yordu. İnecekler inmeden, bine-cekler binmeden kalkıyor, her du-rakta bir kaç kişi yuvarlanıyor, düşüyordu. Duraktan kalkınca, binemiyenler, tramvayın arkasın-dan koşuyorlar. Tramvay durur gibi oluyor, koşanlar yetişirken, tramvay yine hızlanıyordu. Du-rak aralarında da, tramvayın bir-den hızı kesilince ileriye yıkılı-yorduk. Birden kalkınca da tram-vay geriye yıkılıyorduk. Hele vi-

rajlarda, ya sağa, ya sola düşü-yorduk. Bir seferinde tramvayda ters durmuş bir adamla burun buruna çarpıştık.

Benimle konuşan adam, tekrar:

— Daha neler de neler olacak Kadıköy'e kadar, dedi.

— Ben hep tramvayla gider ge-lirim, böyle şey ilk defa başıma geliyor, dedim.

— Tabii, dedi, bir daha tram-vaya binmeden vatmana iyice ba-kın, eğer vatman Salih'se, o tram-vaya binmeyin. Ben her sabah öyle yapardım ama, bu sabah a-celeden vatmanın kim olduğuna bakamadım. Salih'in vatman ol-duğu tramvaya binilmez.

— Başımıza bir kaza gelmeden, insek şu tramvaydan...

— Nasıl ineceksiniz? İnnek kolay mı? Bir kere bir yanlışlık yapıp binmişiz. Nasıl inersiniz? İnsan ineyim derken, Allah koru-sun tepe-taklak gelir. Görmediniz mi kaç kişi yuvarlandı. Ben Ka-dıköyü'ne gelip de, Salih inme-den, katıyyen tramvaydan in-mem... Ay, ay, ay... Aman sıkı durun, iyi tutunun...

Demeğe kalmadı, yine birbiri-mize girdik. Bir çuval içine dol-durulmuş kediler gibi, tutunalım derken birbirimizi tırmaladık.

— Bu Salih kim? diye sordum.

— Söyle iyice bir yerlere yapı-şın da anlatayım, dedi. Bu Salih, benim çocukluk arkadaşımdır. Bir mahallede otururduk. Bir mektebe giderdik. Bunlar bizim mektepte iki kişiydi. Biri bu, Salih, biri de Reşat... Reşat'ı bi-lirsiniz. O milyoner oldu şimdi!

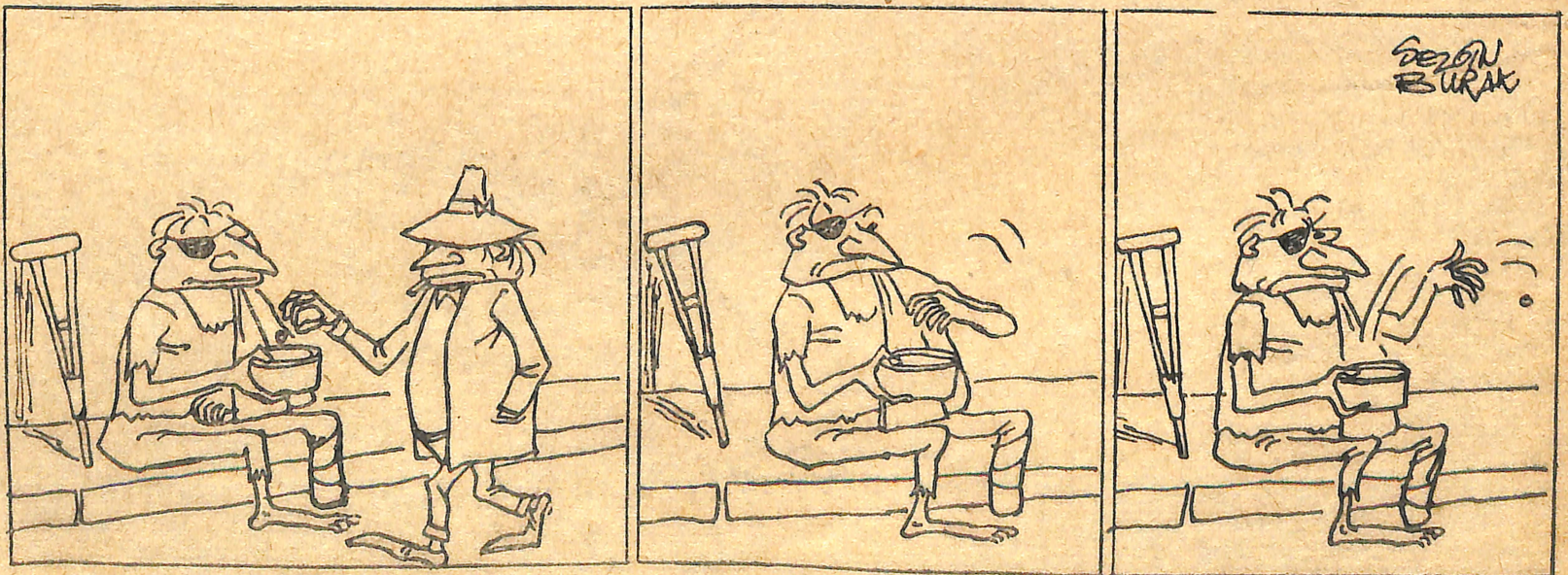
— Hangi Reşat bu?

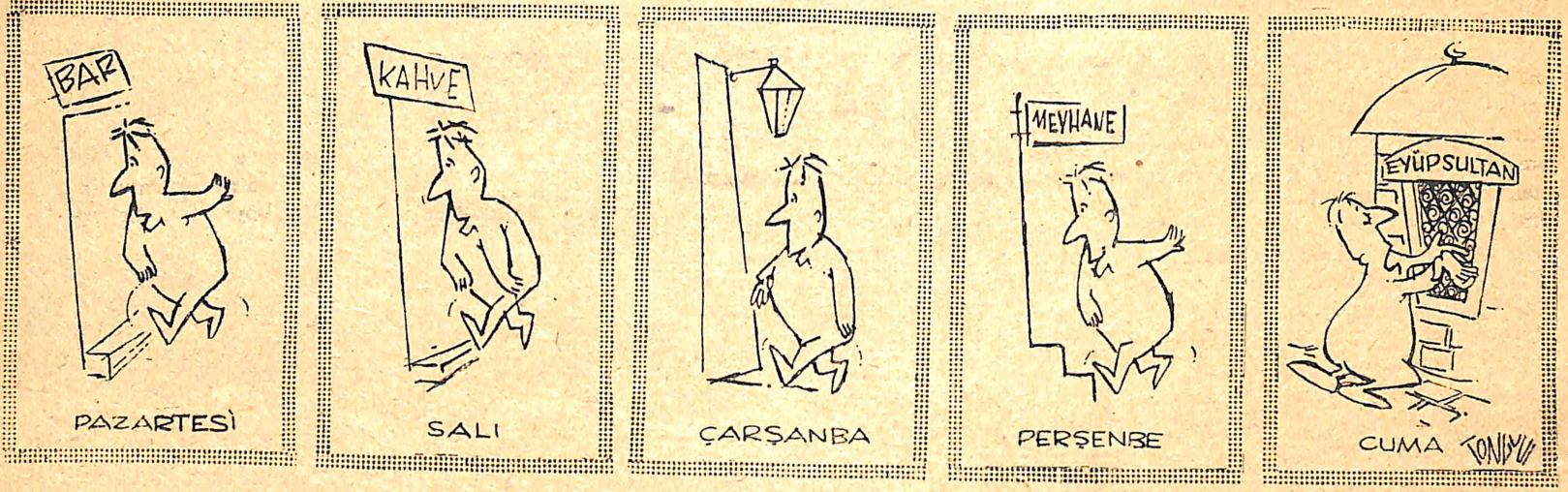
Bana adam, Reşat'ın hangi Reşat olduğunu anlatınca şaşır-dım.

— Ya... Demek Reşat sizin sı-nıf arkadaşınız?...

— Evet, bu Salih, Reşat, hep bir mahalle çocuğuyuz. Hep bir mektebe giderdik. Reşat'la, Sa-lih'in huyları çok birbirine ben-zer. İkisi de tenbel, uyuntu, huy-

ZÜLKÜF BEY:

Futbolcunun günleri!...

suz, arsız çocuklardı. Bu yüzden, adam oluncaya kadar herkesten dayak yediler. Dayak yedi derdersem, şaşarsınız. Bu Salih'le Reşat dayak yemeden duramaz olmuşlardı. Dayak için kaşınırlardı. Aman durağa geliyoruz, sıkı durun.

Salih'e Sümüklü Salih, Reşat'a da Sidikli Reşat derdik. Bunlar, mahallenin, mektebin yüz karası idi. Her sabah bizim mahallenin iki evinden feryat yükselir. Biri Reşat'ın, biri de Salih'in feryadı. Bunlar bir posta babalarından, bir posta analarından dayak yerler. Hiçbir gün, bu ikisi tam zamanında mektebe gelmez. Biz sınıfa gireriz, ders başlar, biraz sonra Reşat pantolonunu, Salih de sümüğünü çekerek içeri girer. Muallimin de canına tak demis, bunlara basar sopayı...

Reşat'la ben, bir sırada otururduk. Bu Salih de benim arkamdaki sırada oturur. Hoca ders anlatır, bunlar da bir ders boyu bu runlarını, içlerini, çeke çeke ağlarlar. Onun için Reşat'ın bir adı Sidikli Reşat, bir adı da Çekçek Reşat... Bunların, ikisinin de bir huyu var, dayak yerken, ağlarlar «ben sana gösteririm, ben sana gösteririm» diye fısıldar dururlar. Biri yanımda, biri arkamda olduğu için, ben bunların durmadan «Ben sana gösteririm» dediklerini hep duvarım.

Aman, bacaklarınızı iyice açın da, muvazeneniz bozulmasın.

Sonra efendim, ders arasında bunları muallim bir de derse kaldırır. İkisi de bir şey bilmez. Vazifelerini yapmamışlardır. Ya kalemeleri yoktur, ya kitapları... Ders arasında da bir güzel sopa yerler. «Ben sana gösteririm» diye ağlar dururlar.

Ara paydosu olur. Çocuklar durmaz, bu Reşat'la Salih'i pataklarlar. Davağı yedikce, «ben sana gösteririm!» diye bağırlar. Onları döven de kızar «Ulan sen bana ne gösterecekmisin? Göster de göreyim!» diye daha çok döver.

Sonra derse gireriz. bunları öğretmen döver. Eve giderler. anneleri döver. Sokakta arkadaşları

döver. Akşam da babaları eve gelince döver.

Uzatmıyalım kardeşim... Aman viraja geliyoruz, sıkı durun.. Bunlar dayak yiye yiye büyüdüler. Ben bu Salih'le Reşat'a, ikisine ayrı ayrı dedim ki:

— Yahu, dayak yerken «Ben sana gösteririm» deme... Daha çok dayak yiyorsun... Sen ne gösterebilirsin?

İkisi de hemen aynı cevabı verdiler. Bunlar, çok büyük adam olacaklarmış. İşte o zaman göstereceklermiş!

Sonra efendicağızıma söyleyeyim, bu Salih fakir çocuğu olduğundan orta mektepten sonra okumadı. Öbürü, Reşat, o da zengin çocuğu olduğundan okudu, liseyi, üniversiteyi bitirdi. Biz, Reşat'ı kaybettik. Ama bu Salih'i arada bir görürdüm. Çok süründü zavallı. Hangi işe girdiyse tutunamadı. Yine her zaman «ben sana gösteririm» dır dururmuş ama, zavallının eline bir türlü fırsat geçmedi ki, gösterebilir. Bir zamanlar, vapur biletsiz oldu. Bir türlü gişeyi zamanında açmaz. Vapur gelir, yolcular çıkar, ahali yığılır. Tam vapur kalkacağı zaman gişeyi açar. Yolcuların yarısından çoğu biletsiz, ya

ya biletsiz binerler, ya vapuru kaçırlar. Ama «ben sana gösteririm» diyen Salih insanlara göstereceğini gösterdiği için memnun... Sonra şikâyetler olmuş, Salih'i gişe memurluğundan alıp, iskele memuru yapmışlar. Bu sefer de iskelenin kapısını bir türlü açmaz. Tam vapur kalkacağı zaman iskelenin kapısını açar. Açmasıyla da vapurun kalkması bir olur, yolcuların, yarısı bile binemez! Hele yolculardan biri, açılan vapura atlarken denize düşerse, Salih'i görmeyin! Sevinçten ağzı kulaklarında!

Şikâyetler çoğalmış, Salih'i işten atmışlar. Bir gün otobüse bindim. Önümdeki otobüs şöförü, boyuna:

— Ben sana gösteririm, ben sana gösteririm... diye söyleniyor.

Bir de baktım, bizim Sümüklü Salih. Otobüsü duraktan ya ilerde, ya geride durduruyor. Yolcular koşuyor. Bir yolcu tam binerken, düğmeye basıp otobüsün otomatik kapısını kapatıyor. Yolcu, yarısı otobüsün içinde, yarısı dışında, kapıya sıkışmış, bar bar bağıyor. Salih de otobüsü hızla sürerken, mem-

nun, dudakları kıpırdıyor:

— Ben sana gösteririm!...

Efendim, bunu şöförlükten de atmışlar. Bir sabah, her zaman ki gibi Bostancı'dan tramvaya bindim. Ama tramvay, bir başka türlü gidiyor. Tramvay değil, felâket arabası! Bir de öne gidip baktım ki, vatman bizim Salih değil mi... O günden sonra, tramvaya binmeden vatmanın kim olduğuna bakarım. Sümüklü Salih'se, binmem. Bugün aceleyle geldi de bakamadım.

Ben adama sordum:

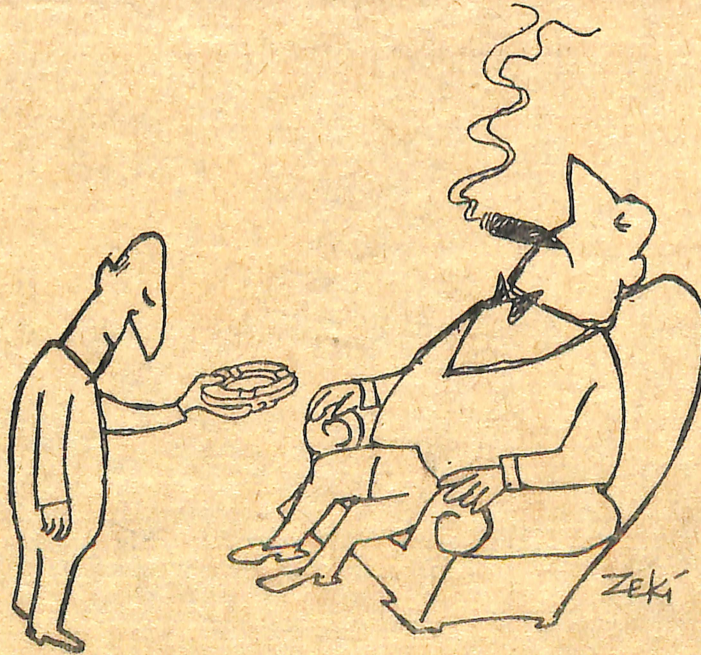
— Peki, öteki ne oldu?

— Kim? Çekçek Reşat mı? Yâni Sidikli Reşat... O da tıpkı bunun gibi. Yalnız o, tramvay idare etmiyor da daha büyük işler idare ediyor: Sirketler, mirketler, fabrikalar, mabrikalar, filân ediyor, karaborsayı, maraborsayı idare ediyor. Onun için «ben sana gösteririm!» diye, herkesi nasıl sarsıp sallandığını fark edemiyoruz. Tıpkı, ne gibi biliyor musun? Fırıldığın döndüğünü görürüz de, çok büyük olduğu için, dünyanın döndüğünü fark edemeyiz. Sidikli Reşat, çok büyük, milyonluk işler idare ettiğinden, insanları sallayıp, sallayıp, nasıl yaktığını, anlıyamıyoruz. Bu zavallının gücü, bir tramvaya vetiyor. Ama öteki?... Maazallah... O bir âfet, o bir felâket, o... Aman Kadıköy'üne geliyoruz, öne geline!

Öne geçtik. Vatman, önündeki kolu, büyük bir hınçla:

— Hıh!... diyerek çevirdi. Araba zıncı diye durdu. Yolcular birbirinin üstüne yıkıldılar, kimisi de kapılardan döküldü. Vatman «ben sana gösteririm!» diye söylenmedi ama, candan - yürekten «hıh!...» deyişinden gözlemindeki sevinçten, içinden böyle dediği okunuyordu.

Önce vatman Sümüklü Salih arabadan indi, biz arkasından indik. Canımızı kurtardık çok şükür. Aklınızda olsun, onun idare ettiği tramvaya binmeyin. Söyle orta boylu, şişmanca, mavi gözlü bir adam...

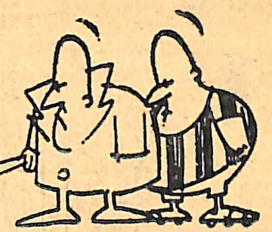

YAZISIZI

Aziz Nesin

İHTİYATLI BİR HAKEM

★ YALÇIN KAYA ★

BETONSPORUN umumî kap-
tanı Necdet:

— Hah, dedi, ben de seni
arıyordum.

— Ne oldu, dedim, maç tehir
mi edildi?

— Keşke öyle olsaydı. Bölgeye
uğramadın mı?

— Uğramadım. Ne var?

— Kimi hakem vermişler bi-
yor musun?

— Yooo!

— İsmet Kapçıklıyı.

— Şaka etme.

— Vallahi onu vermişler. Der-
hal itiraz edelim.

— Vay canınaaa!

— Yaaa!... Şimdi telefonla sor-
dum.

— Takılmışlardır.

— Belki ama, zannetmem. Hadi
bir inelim oraya kadar!

— İnelim hadi. Başka hakem
mi yok Allahını seversen.

— Söyleriz.

Ben Yılmazsporun başkanıyım.
Başkanlığa hep paralı adamları
getirirler. Kulüpte benden para-
lısı olmadığına göre, Yılmazspo-
run kokozluğunu anlayın.

Yarın Betonsporla maçımız var.
Mühim bir maç Kazanan takım,
yedinci kümeye terfi edecek. Bi-
zim çocuklar iyi hazırlandı. Mo-
ralleri yüksek. Onları köprüaltın-
da kampa çektim. Evliler karı-
larından, bekârlar ana-babala-
rından kurtulduklarına pek se-
vindiler.

Necdet beni köprüde bulmuştu.
Çocuklara izmarit topluyordum.
Hakem meselesi mühim olduğun-
dan, izmarit toplamayı bıraktım.
Bölgeye gittik. Kapıcı bizi şöyle
bir süzdükten sonra ellerini ar-
kasına koyup yüksek sesle mırıl-
dandı:

— Bu dilenci milleti de çok e-
nayı oluyor. Devlet kapısını a-
partman kapısından ayıramayan
adamdan hayır mı gelir?

Necdet, burnunu koluyla silip:

— Biz dilenci değiliz! dedi.

Kulüp idarecisiyiz.

— Siz Kulüp rakısını bile ida-
re edemezsiniz.

Kulüplerimizin üyelik kartları-
nı görünce, bizi içeri saldı. Rem-
zi bey yokmuş .Sami Beye baş-
vurduk:

— İsmet Kapçıklı gibi kapçık
ağızlı bir hakem nerede görül-
müştür. Lütfen baskasını verin.

— Geç kaldınız. İtiraz müddeti
geçti.

— Ama beyefendi, mac kavgası
olacak. Bu hakem, adamı deli
eder.

— Biliyorum.

— Madem biliyorsunuz...

— Bey kardeşim, sekizinci kü-
me takımlarına ecnebi hakem ge-
tirtecek değiliz ya.

Necdet:

— Ecnebiden ecnebiye fark
var, dedi. İlle İngiliz, ille Alman,
ille Avusturyalı olsun demiyoruz.
Ucuz ecnebidlerden getirtilin.

— Boşuna dil döküyorsunuz.
Profesyonel birinci kümenin maç-
larını bile yerli hakemler idare
ediyor.

— Yerli hakem, yerli film!

Sami Bey ilâve etti:

— Ve yerli takım.

Küplere bindim:

— Sekizinci kümeye takımınız
diye küçümsemeye hakkınız yok.
Betonsporla bizim Yılmazspor bir
karma takım çıkarsın, Fenerbah-
çe'ye yarım düzine gol çekmezse
gel suratıma tükür.

Sami Bey ciddi ciddi tasdik et-
ti:

— İnanırım. . Sahi böyle bir
maç tertip edilse amma zevkli ol-
ur ka. Bir bakıyorsun, sizin kar-
ma birbirinden güzel altı gol çek-
miş. Herkes hayret içinde. Erte-
si gün gazeteler yazıyor: «Fener-
bahçe 95 - Yılmazbeton 6».

Necdet ceketime asıldı:

— Lâklâğı bırak! Ne yapacak-
sak yapalım.

— Yapacak şey yok. Yarın ha-
keme bol bol küfrederiz.

★

Soyunma odasında dedim ki:

— Arkadaşlar! Alacağınız gali-
biyet, Siyahköy'lüleri bahtiyar e-
decektir. Biliyorsunuz ki, bera-
berlik aleyhimizedir. Bütün gü-
cünüzle oynayın. Galibiyet pri-
mimiz, bir paket Gelincik sigara-
sıdır.

Bek Hamza sordu:

— Bütün takıma mı bir pa-
ket?

— Hayır, oyuncu başına!

Çocukların yüzleri güldü. Ar-
kalarını sıvazladım:

— İşi sıkı tutarsanız yedinci
kümeye terfi ettik demektir. Az-
mın elinden hiçbir şey kurtul-
maz. Bir gün bakmışsınız altıncı
kümedeyiz.

Kaleci Fahri, kollarını havaya
kaldırdı:

— Hani ya Allahım, hani ya o
günleri gösterecek misin?

Sahaya çıkarlarken:

— Rengimize, Sarı-Kavuniçi'ye
lâyık bir oyun tutturun aslanla-
rım! dedim.

Gözlerim yaşarmıştı. Betonspo-
run umumî kaptanı Necdet saha
kenarında oturuyordu. Bana el
etti:

— Al bir sandalye gel. Maçı
beraber seyredelim.

— Seninle maç seyredilmez. İl-
let edersin.

— Hakemden sıra kalmıyacak
kı...

— Ne kadar arasalar, bundan
kötüsü bulunmaz.

— Bulunmaz billâh!

— Herifin suratında meymenet
yok. Bıyıklara bak bıyıklara.

— Örümcek süpürgesi gibi.

— Ya saçlar?

— Kirpi dikenini mübarek.

Düdükle beraber maç başladı.

Bir onlar hücumda, bir biz. İlk
yirmi dakika böyle geçti. Beton-
sporlular yavaş yavaş üstünlüğü
ellerine alıyorlardı. Bir ara pek
sıkıştırdılar. Santrforları topla
on sekize daldı. Bizim müdafiler
aval aval bakınıyorlar. Olanca
sesimle bağırdım:

— Salmayın lan!...

Gole giden hasım oyuncu bir-
den tökezleniverdi. Kendi kendi-
ne düşmüştü. Zaten yakınında a-
dam yok. Necdet:

— Ah geçmişi kınalı! dedi. O-
rada düşürülür mü?!

Hakem penaltı noktasını gös-
termedi mi! Necdet bile şaşır-
dı:

— Ne yapıyor bu adam?!

Sahaya girdim. Hakem:

— Lütfen dışarı çıkın! dedi.

— Hakem bey, bu penaltı ne-
den icabetti? diye sordum.

— Kale önünde çelmelendi.

— Kim çelmeledi?

— Sesiniz?

— Ama Betonsporun idarecisi
de bağırdı.

— O sizden sonra bağırdı. Da-
ha evvel bağırsaydı, penaltıyı
karşı tarafa verirdim.

Topu kireçli noktaya koydu.
Gözümü yumdum. Açtığımda, ka-
lecisi topu ağlardan çıkarıyordu:
1 - 0.

Sandalyeye çöktüm. Necdet
zıp zıp zıplayıyordu. Elbette ki
memnundu.

— Ah hakem ah! dedim. Yak-
tın bizi.

Necdet ters ters baktı:

— Hakemde ne var yahu? Buz
gibi penaltıydı.

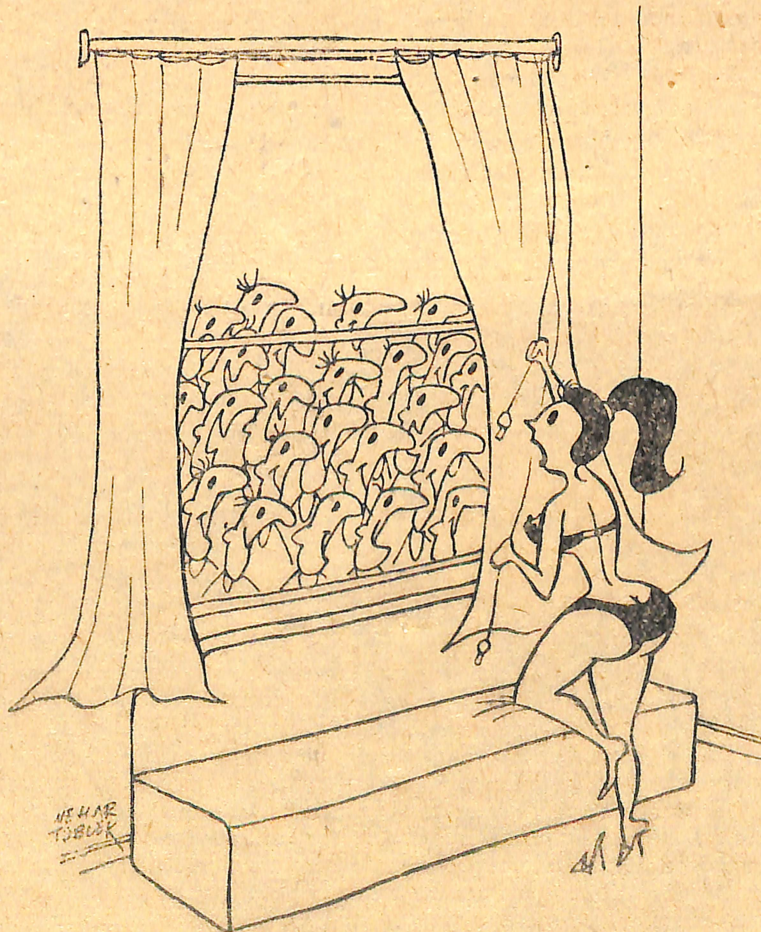
— Penaltı vermesine hayret e-
den sen değil miydin? Ne çabuk
döndün?

— Sözüünü bil de konuş. Ben
dönek değilim. Erkek oğlu erke-
ğim! Hakeme gelince, sen böyle
klâs hakemi İngilterede dahi bu-
lamazsın.

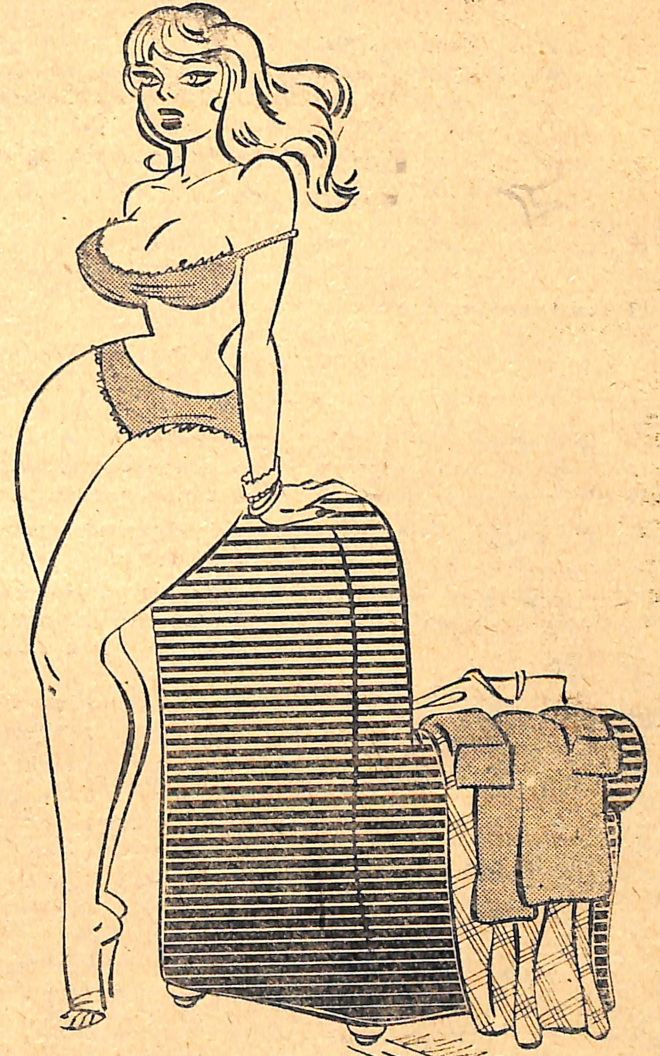
— Ne İngilterede, ne Patagon-
yada...

Penaltıdan on dakika sonra bir
frikik varattı. Havdi o da gol: 2-0.

Yerimde duramıyorum .Çocuk-

Tiyatrolar perdelerini açtı l...

— Korkmayın bayan, ben ihtiyar bir doktorum, her şeyi utanmadan söyleyebilirsiniz.
— Şey... Siz utanırsınız diye korkuyorum!...

ların da iyice asâbı bozuldu. İşte bu esnada tuhaf bir şey oldu. Yediği iki gole içerleyen kalecimiz, topu önüne kattığı gibi finişe kalktı. Betonsporlular, ne oluyor demeye kalmadan kalecimizin ayaklarından güzel bir gol yediler. Hakem golü vermedi:

— Ofsayt! dedi.

— Nerden ofsayt oluyormuş? dedim.

— Esasında ofsayt şimdi olmadı, beş dakika evvel oldu. O zaman dalgaya düşüp vermemiştim. Neyse borç ödendi, hak yerini buldu.

— Amma kıyaksın ha!

Necdet yanımda bitti:

— Hakeme lâf yok! Kabahati oyuncularında ara.

Ne derler? Parayla değil, sırayla derler. İkinci devrede hakem onlara bir penaltı sallamaz mı! Öldüm öldüm. Gör bakalım klâs hakemi! 2-1 olmuşuk. Necdet, pistte aşağı yukarı dolaşıyordu.

— Nasıl? dedim.

— Bu hakem böyle şey yapmazdı.

— Size yapmazdı.

Derken bir penaltı daha! 2-2 beraberiz. Çocuklara:

— Üçüncüyü bekliyoruz! diye bağırdım.

Zira beraberlik Betonsporlulara yarar. Necdet kravatının ucunu çiğniyordu. Çatal çatal çıkan sesiyle:

— Bu namussuz herifi bizim maça verenin de, verdirenin de... diye sıraladı.

Tamamladım:

— Biraz evvel beğenenin de... Yanık yanık güldü. Aaaa, bu ne? Bizimkilerle Betonsporlular yumruklaşmaya başladılar. Hakem maçı tatil etti. Etti ve gözden kayboldu.

Necdet:

— Arkadaşlar, dedi, bunu marizlemeden salmayalım. Verdi verdi yanlış kararları, çocukların asâbını bozdu.

— Salmayalım arkadaş! dedim. Stadın önüne dikildik. Oyuncular da giyinip geldi. Yumruklaşmaları barıştırdık. Hakemi bekliyoruz. Betonsporun santrhacı bir fikir yürüttü:

— Stadın kapısı tek değil. Biz burada beklerken, öteki taraftan kaçırvermesir.

Oyuncuları kapılara taksim ettik. Seyircilerden size katılan yok mu, diyeceksiniz. Seyirci yok ki

katılsın. Bizim semtlerin halkı fakirdir. Çalışmadığı gün aç kalır. Onun için işini bırakıp maçı seyretmeğe gelmez. Çoğu hamaldir. Yâni günü gününe yaşayan insandır. Eşyalarını, günahlarını taşıyacak da para kazanacak. Çoluk çocuk, ekmek gözlüyor. Hâlli vakitli değil ki dükkanını kapayıp veyahut işi adamlarına bırakıp maça koşsun. Memur değil ki, şef değil ki dairesinden, bankasından kaytarıp gelsin. Neticeyi akşam kahvede öğrenir, olur biter. Bizim buralarda, futbol oynayanlardan başka işsiz yoktu.

Necdet, benim nöbet tuttuğum kapıya geldi:

— Yahu herkes çıktı, o çıkmadı!

— Belki çıkanların arasına kaynadı.

— İmkân mı var? Çıkanı çevirdim. Hattâ biz de yanlışlık yapıp komiser Hakkıyı çevirdim.

— Ulan sen oynattın mı? Karakola cekiverir vallah!

— Sivil giyinmiş. Tanıvamadım. Ne oluyoruz dedi. Affedersin ağbi dedim, seni hakeme benzettim dedim. Hakemi ne yapacaksın dedi. Ben zeteceğim dedim.

Benzet benzet. Müstahak dedi.

— Hakkı Ağbi, erkek adamdır.

Betonsporlu bir oyuncu koşu koşu geldi:

— Staddan çıkacak kalmadı. İçerisi tamamen boşaldı. Kapı kapanıyor.

Necdet ona söylendi:

— Uçmadı ya! Muhakkak içeridedir. Gitmemizi bekliyor. Sen kapıyı niçin bıraktın?

— Kapı boş değil ağbi! Selâmi var.

O gün akşamı orda ettik. Bak-kaldan aldığımız zeytin ekmeği tıkmırken, efendiden bir adam staddan çıkıp yanıbaşımıza dikildi:

— Burada ne beklediğinizi sorabilir miyim?

— İsmet Kapçıklı denilen hakem müsveddesini bekliyoruz.

— Boş yere bekliyorsunuz. İsmet bey çoktan gitti.

— Nasıl gider? Biz saatlerdir buradayız.

Adam, burnumuza doğru güldü:

— O ihtiyatlı bir hakemdir. Maçtan sonra tanınıp sopa yemesin diye, sahaya takma bıyık, takma saçla çıkar. Yalçın Kaya

MUSAADE EDERSENİZ!

Yunanistan, Kıbrıs kendisine verilmez

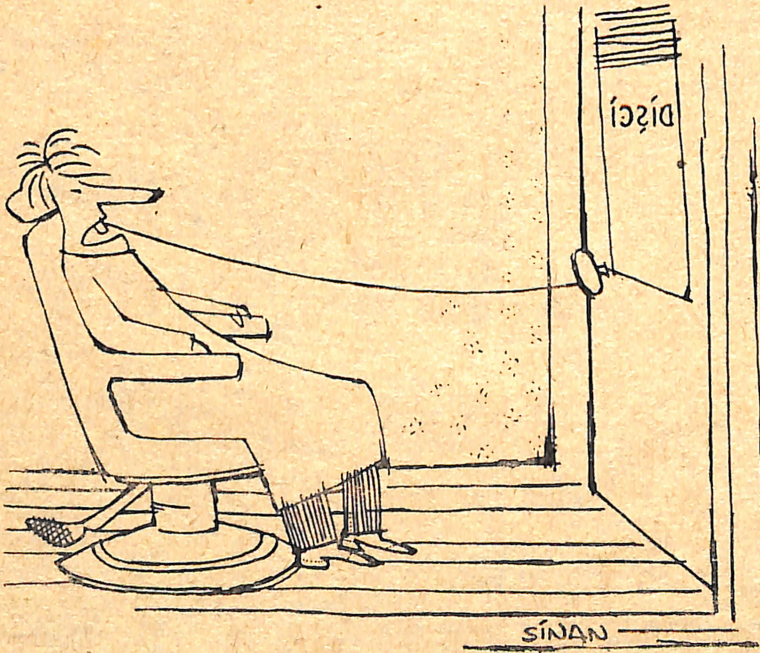
«Dul Kadınları Eğlendirme Şir-leden sonra izin istiyorum... dedi. keti» nin umum müdürü, uzun zamandan beri dış biletiği genç kayıt memurunu yanına çağırttı: —Çevirdiğin dolapları bilmiyor değiliz, diye gürledi. Öbür günden itibaren işine son verildi... Kayıt memuru boş verdi. Yalnız: — Müsaade ederseniz, yarın öğ-

— İzin mi? Zaten öbür gün ay başı. İşinizden atılıyorsunuz. İznini ne yapacaksınız? — Cenazeye gideceğim. Umum müdür, az evvelki şiddetinden utanır gibi olmuştu. Yumuşaklıkla sordu: — Kimin cenazesine? — Sizin!

Hele bir dönsün...

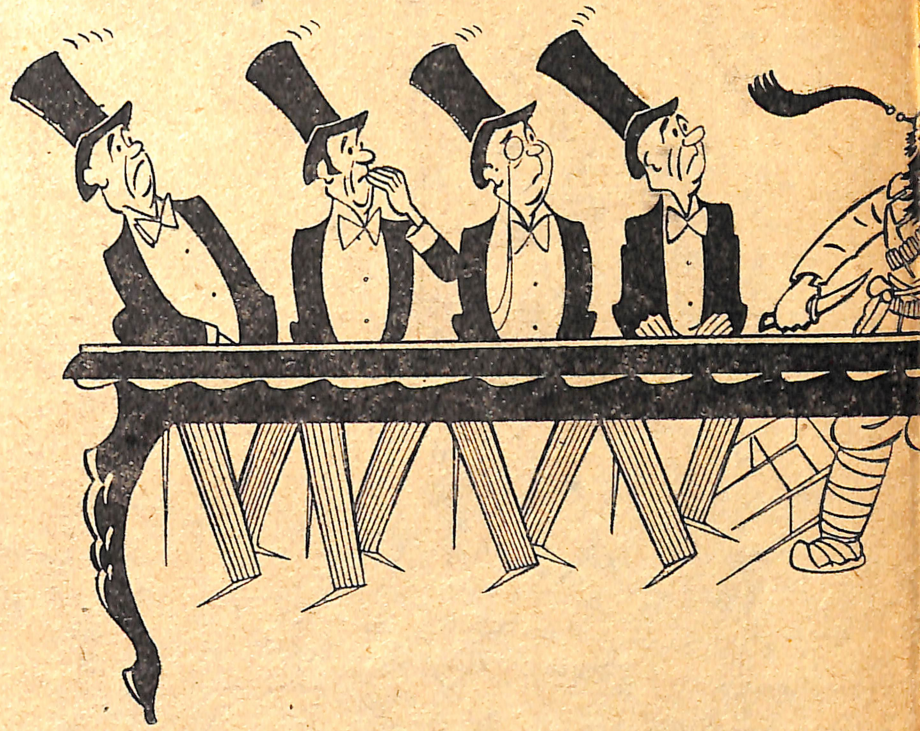
Celâl Gürman İstanbul'a gelmişti. Dr. İsmail, onu «operet» lerden birine götürdü. Revünün bir sahnesinde baş yıldız kadın, arkasını seyircilere dönerek tamamiyle soyunuyordu. En ön sırada oturduklarından, Celâl'in

nefesi sıkışmıştı. Dr. İsmail: — Nasıl? diye sordu, bu sahne sana bir şeyler söylüyor mu? Celâl Gürman boğuk bir sesle mırıldandı: — Marifet yüzüme karşı söylemekte!

YAZISIZ!

- ★ Bugünlerde bir çocuğu eğlendirmek onun babasının yetiştirilmesine sarfedilenden daha pahalıya mal oluyor.
- ★ Bazı kere sevilip sonradan terkedilmek üç çocuklu bir ailenin ev işlerini görmekten daha iyidir.
- ★ Bitki âlimi çiçekler hakkındaki her şeyi bilen, çiçekçi ise insanların çiçeklere kaç para verebileceklerini keşfeden kimse-dir.
- ★ Arı üç milimetrelilik ufak bir iğnesi olan bir nayvandır. Geri kalan 8 milimetre sizin hayalinizden ibarettir.

— Kıbrıs'ı bana vermez

Ne ayıp, ne ayıp!..

Geçkin, lâkin hâlâ gözü çöplükte olan bir kadındı. Karakola girdi. Komisere:

— Bir adam var, dedi, bizim evin önünde soyunup anadan doğma denize giriyor. Ne ayıp şey... Lütfen çaresine bakın...

Komiser çaresine baktı. Adam mayoluydu. Daha ötede denize girmesi tembih edildi. Ertesi gün kadın geldi. Yine aynı şikâyet:

— Ne ayıp... Adamın denize girdiği bizim evden görülüyor...

— Peki, tembih ederiz, görülmiyecek kadar uzakta girsin denize...

Üçüncü gün, kadın yine karakoldaydı:

— Siz ne biçim komisersiniz? diye bağıırıyordu. Herif gözlerimizin önünde soyunuyor da sesinizi çıkarmıyorsunuz:

— Nasıl olur? diye şaştı komiser. Adam bize çok uzakta denize gireceğine söz verdi de serbest bıraktıktı...

— Siz öyle bilin, diye bağırdı kadın. Siz öyle bilin... Üçüncü kattan dörbünle bakın da herifin nasıl soyunduğu görünüyor bizden!...

#

Acelesi var!

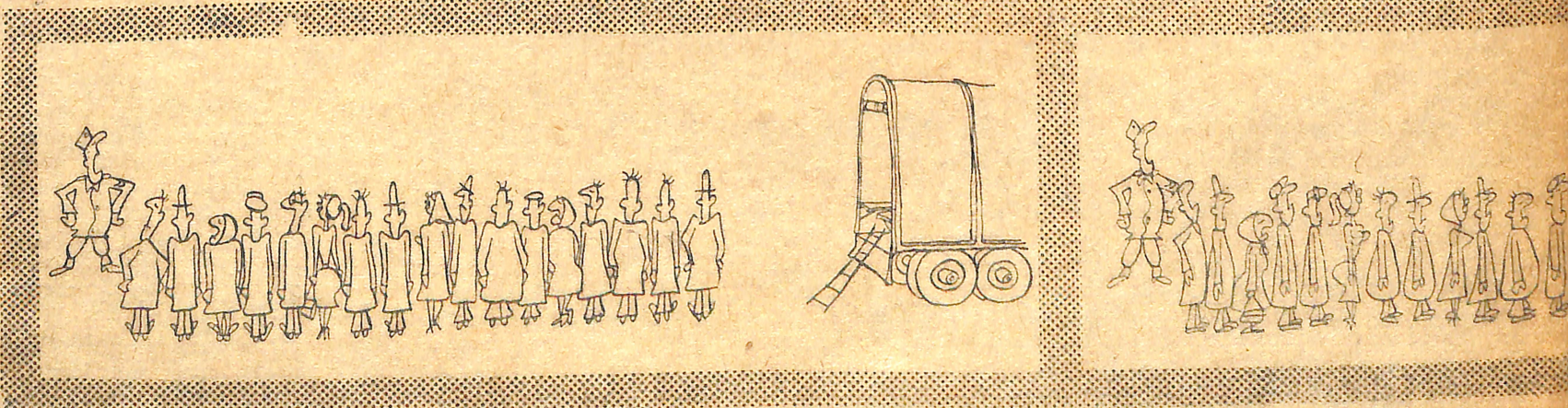
Kuyumcu dükkânının önünde bir hususî araba durdu. İçinden kılıksız biri indi:

— Çok müşkül vaziyetteyim, dedi mağaza sahibine, lütfen bana beş on kuruş yardım edin... Zengin kuyumcu şaşırmişti:

— Böyle dilencilik de görmedim, diye kekeledi. Para istemeğe otomobille geliyorsun...

Adamcağız boynunu büktü: — Anılsanıza işte, dedi, ne kadar güç durumdayım, ne sıkışık vaziyetteyim!

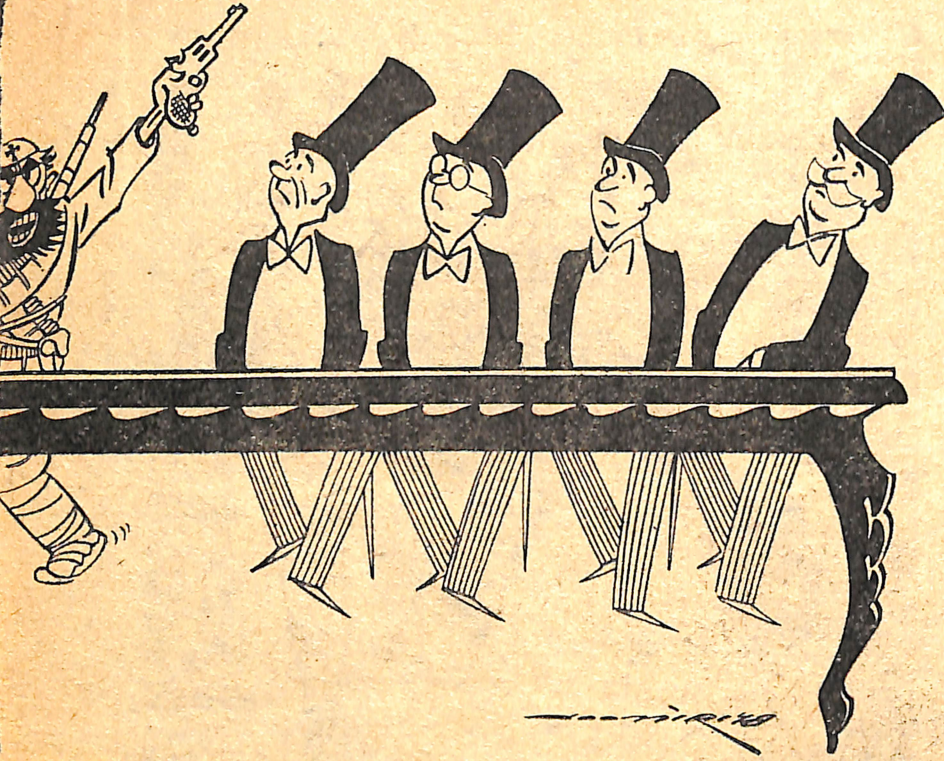
Şehir içi nayliyatında askeri vasıtalarından ist

— Hazır oooooo!!..

— Sağaaaaa dön.

... NATO'dan ayrılacağını söylüyor!...

... siz aranızdan ayrılırım!

Kara sevda!

Kime rastlasa: «Ah! Şu Muallâ ile bir evlensem... Ondan sonra ölmeğe razıyım...» diye dert yanıyordu. Artık, zavallının kara sevdaya tutulduğuna hükmetmiştik. Günün birinde, Muallâ ile sahiden evlendiğini duyduk.

Muzip bir arkadaş, şu ilânı yayınladı:

«Acı bir kayıp — Şehrimizin tanınmış bekârlarından İsmet'le Muallâ evlenmişlerdir. Kederdide aileleri çelenk gönderilmesini rica ederler».

✱

Bir Çin fıkrası

Zengin bir Çinliydi. Mükellef bir ziyafet çekiyordu. Dâvetliler bilhassa akvaryumlarda yüzen mini mini, çok nâdir balıkları hayranlıkla seyrediyorlardı. İçkiyi fazlaca kaçırmış misafirlerden birinin aklına esti. Elindeki viski kadehini akvaryumlardan birine boşalttı. Herkes, balıklar hemen ölecek zannetti. Ama hayvanlar, rahat rahat yüzmeye devam ediyorlardı.

Ertesi sabah baktılar, balıklar hâlâ yüzüyor, yaşıyor. Bunun üzerine denemeyi tekrarlamaya karar verdiler. Yalnız bir yerine iki kadeh viski döktüler. Üçüncü

günü iple çektiler. Hayret!... Balıklar yaşıyordu.

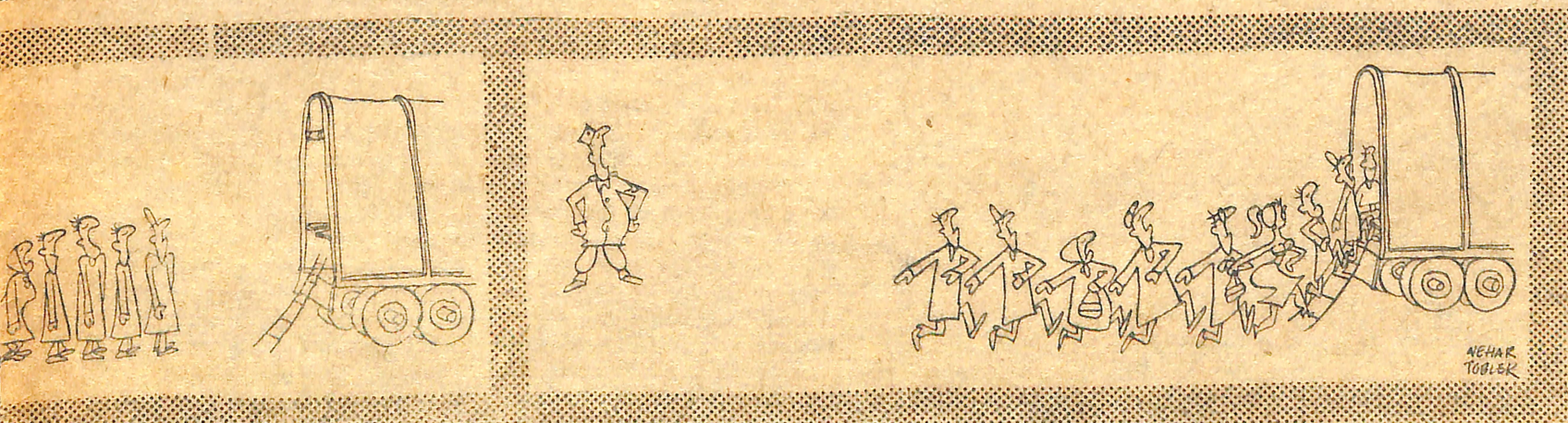
Zengin Çinli hayli meraklı bir adamdı. Bir ay, her gün miktarı biraz artırarak aynı akvaryuma viski boşalttı. Her seferinde de sabah kalkınca balıkları hayatta buldu. Ay sonunda kâhyasıyla hesap görürken büyücek bir masrafın karşısında herhangi bir açıklama bulamayınca sordu:

— Bu nedir?

Yaşlı kâhya sükûnetle cevap verdi:

— Balık masrafı... Bir aydır her sabah akvaryuma yeni balık koymak zorunda kalıyordum!..

... edilmesi düşünülüyor... (Gazeteler)

— Uygun adım, marş!...

NERDEN GEÇER !

Ertuğrul, müzmin bekârlardan-
dır ama, dehşetli de kadın avcı-
sıdır. Bir akşam, geç vakit, Bey-
oğlu'nda, öteden beri gözüne
kestirdiği birinci sınıf güzel bir
kızla karşılaştı. Hemen geri dö-
nüp kızın peşine düştü. Kız da
bunu hissetmişti. Durdu ve Er-
tuğrul'a sordu:

— Ne istiyorsunuz?

Beriki hiç bozmadı:

— Bir şey soracağım...

— Sorun...

— Sizin evin yolu nereden ge-
çer?

Kız güldü:

— Beyoğlu Evlenme Memurlu-
ğundan!

Esaslı rejim!

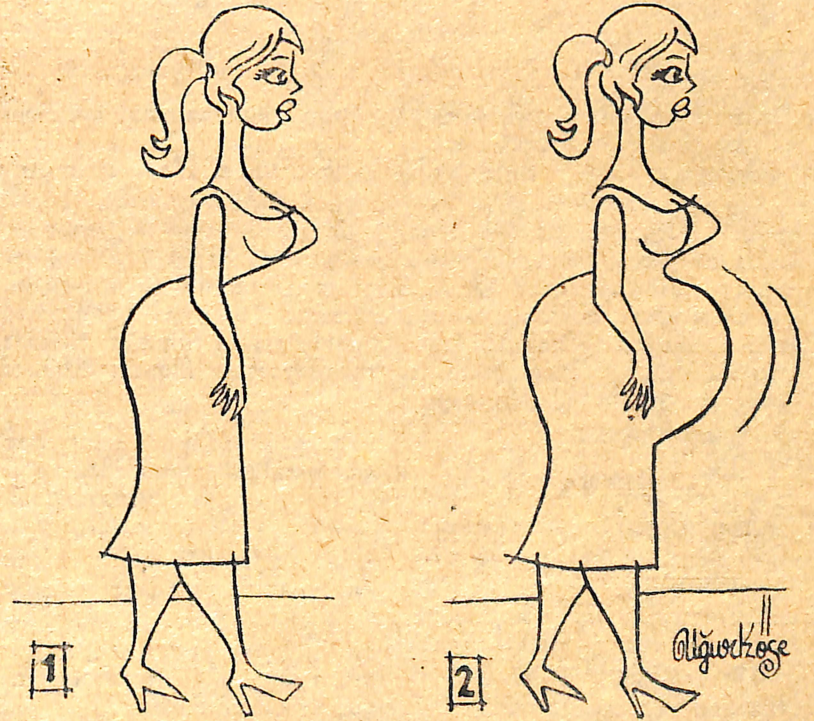
Aytekin Öktem, bu seferki se-
yahatinde yine Cenevre'de aynı
otele inmişti. Kocasıyla aynı lo-
kantaya gidip yemeklerini yiyor-
du. Lokantacı onları tanıdı:

— Her halde, dedi, yemekleri-
mizden memnun kaldınız ki, tek-
rar tekrar bize geliyorsunuz...

Aytekin Öktem tatlı tatlı gü-

lümse di:

— Tabii, dedi. Ben şişmanla-
maktan nefret ederim. Herkes se-
yahat dönüşü nasıl olup da aynı
çizgileri muhafaza ettiğimi sorup
duruyor. Halbuki her seyahat dö-
nüşü, burada bir hafta kalıp lo-
kantanıza geldiğim zaman aldığım
bütün kiloları kaybediyorum!...

Zam

- ★ Bugünlerde milyonerler gibi yaşayabilenler ancak mil-
yarderler...
- ★ Yazın sivrisineklerden korunmanın yegâne çaresi, kulak-
larınıza birer boru takıp vızıltılarını önceden duyarak uyanmak-
tır. Bunun da bir tehlikesi var: Sivrisinekler boruya girip kulak-
larnızı yiyebilirler...
- ★ Bu yaz Florida'da havalar o kadar kötü gitti ki yüzme
havuzlarındaki tehlike işaretleri altüst oldu...

dosyenin firketesi

Yazan

★ Adnan VELİ ★

✱

KATILANLAR:

- 1) Asuman Dosdoğru (Belediye temizlik işleri müşavir yardımcısı)
- 2) Fırüz Yerebakan (Gümrük tarife dairesi başkâtibi)
- 3) Mesrur Palamarı (Sultan Reşad'ın esvapçıbaşı, Mirliva Yakup beyin yetim torunu)
- 4) Şaban Hamdolsun (İ.E.T.T. Otobüs işletmesinde biletçi)
- 5) Hüsamettin Balparmak (Ocak başkanı)
- 6) Mücahit Turnagil (Toplantı tertip eden gazeteci)

Mücahit

Açık oturumumuza hoş geldiniz. Bugünkü toplantımızı, hayat pahalılığı ve geçim zorluğu konusuna ayırmış bulunuyoruz. Bu bakımdan, toplantıya iştirak eden sizleri de, dar gelirli ve memurlar arasından seçtik. Çünkü geçim zorluğuna en çok maruz kalan sizlersiniz. Buradaki konuşmalarımızda, ıstıraplarımızın sebepleri üstünde durarak, çarelerini araştıracağız.

Mesrur

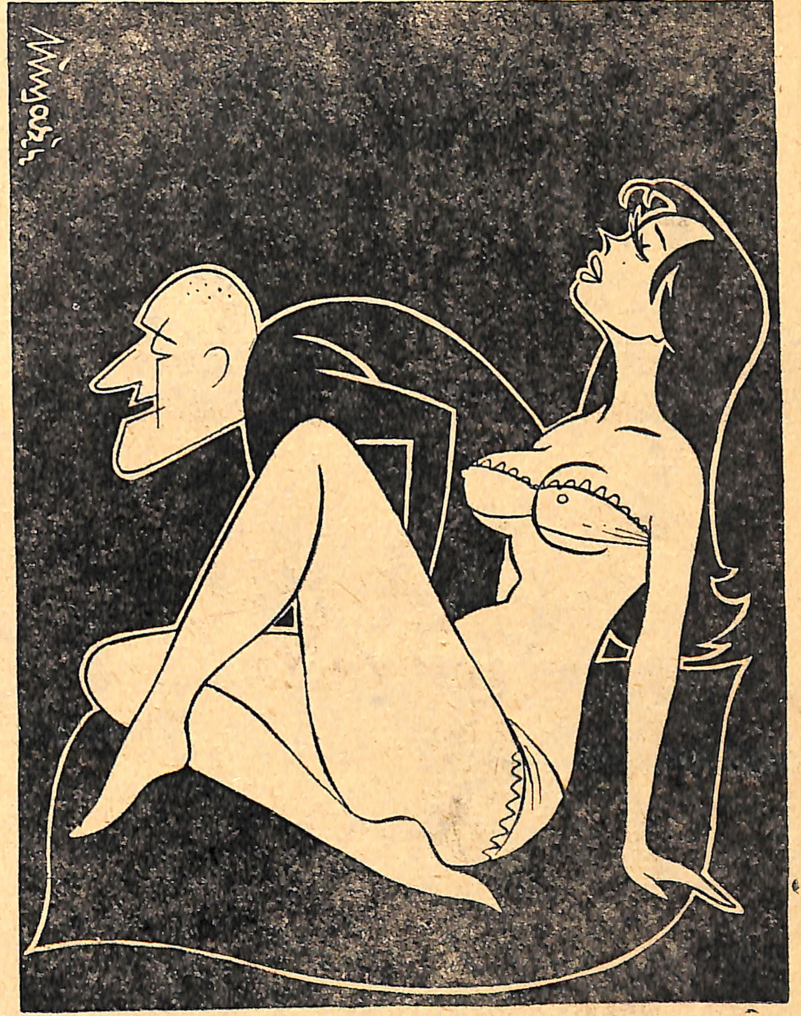
Ah evlâdım, bu işin çaresini bulan biri çıksa da, cümle ümmet-i Muhammedin hayır duasını alsın... Vallahi her cuma Eyüp Sultan hazretlerine gidip de ne nezirler adamıyorum. Şu zeytinyağı, şu sabun, şu kıyma fiyatları bir düşse de, şöyle bir «Oooh!..» desek diyorum. Ama nafiye...

Asuman

Bayancığım, siz belki tek başınıza yaşadığınız için, geçimin ağırlığını bizim kadar duymazsınız. Ama biz memurlar, allece, hakikaten tarifsiz bir perişanlık içindeyiz. Et yemekten, balık yemekten vazgeçtik. Kuru fasulye-yi, yağsız lahanayı bulduğumuz günler bayram ediyoruz. Halimiz nereye varacak bilmem ki?!

Fırüz

Bendeniz bu hususta bir havadise muttali oldum. Memurların güç durumunda olduklarını, çok sıkıntı çektiklerini nazarı itibara alan alâkalılar, bir komisyon kurulmasına ve bu komisyonun da, memur derterleri üstünde durmasına karar vermişler. Bu karar mucibince komisyon toplanmış. Komisyon başkanlığına, sekreterliğine, ve bir de muhasipliğine üç arkadaş seçmişler. Bu

— Kadın — Ben, huzursuzluğun iktidardan doğduğuna inanmıyorum!..

arkadaşlar, komisyonun tetkikatı sonunda vardığı kararları bir araya getirilmiş. Dosyesine konacağı sırada, dosyenin içinde teneke raptiye bulunmadığı görülmüş. Dosye raptiyeleri piyasadan aranmış, temin edilememiş. Yeni ithal kotolarında da raptiye ithaline izin verilmemiş. Şimdi komisyon, Ticaret Vekâletine başvurarak, dosye raptiyesi ithalinin, memurların geçimi dolayısıyla, son derece zarurî olduğunu beyan etmiş. Yalnız, dosye raptiyesinin EPU memleketlerinden mi, yoksa İCA kanalından mı, yoksa İktisadî İşbirliği teşkilâtından mı, yoksa Amerikan yardımından mı, yoksa Milletlerarası Para Fonundan mı temin edileceği hususunda bir karara varılamamış.

R/11413 sayılı sirkülere bağlı D listesinin 6817 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan C/121-TYK sayılı cetveline göre 17 nci maddenin L/41 sayılı zeylinde belirtilen ve gümrük tarife komisyonunun 119+5 Z/CC-104 tertibinde zikredilen demir ve çelik ve pıkk ve ham demir ve font ve akside edilmemiş galvaniz ve tutya ve alüminyum sülfat ve fel-dispat ve fosfat ve asfalt ve karlsbat müstaklârlarından olduğu hakkındaki M. 1013/PR 88 sayılı lisansa performâ faturası almak üzere % 7 li transfer muamelesine girildiği için, arkadaşlar, en kısa zamanda kuru fasul-

yenin elli kuruşa ineceğini yemini billâh temin ediyorlar.

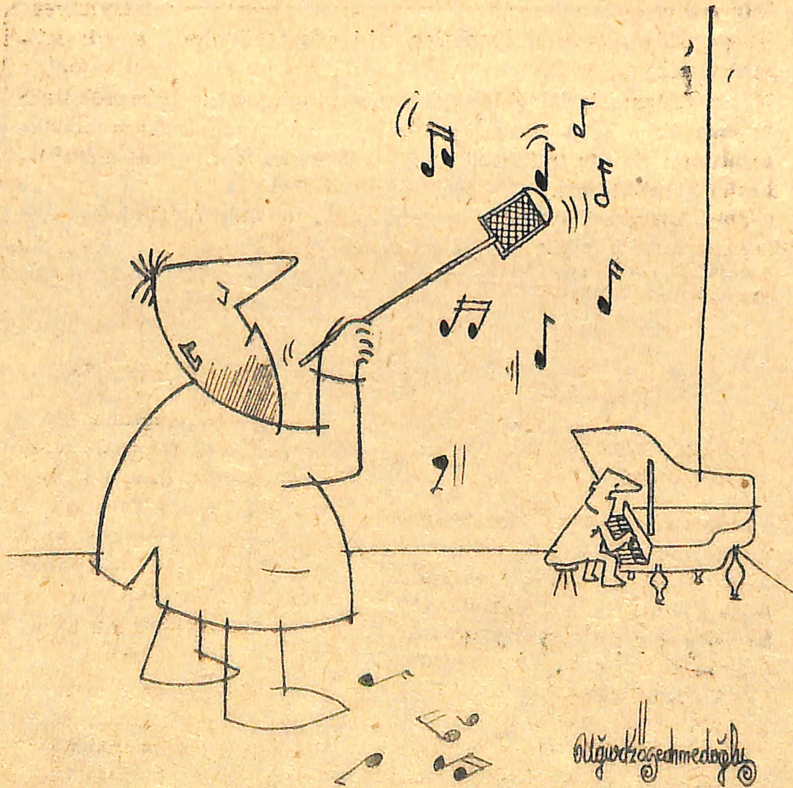
Mesrur

Hay Allah onlardan razı olsun. Zaar bizim için uyku muyku uyumuyorlar. Yalnız, o lâfların bir yerine benim pek aklım ermedi. İptida sen dedin ki «dosyenin içinde tell yokmuş» dedin. O saydığın lâflar, dosyenin telini getirmek için miymiş acap?... Eğer onun içinse, ben, bizim Nuruosmaniye'deki Cüce Sabahatten bir firkete uyduruvireydim.

Hüsamettin

Firketeyle olur mu hemşire hanım?... İşte asıl böyle transferi yapılmamış firketeler, bu memleketin iktisadî hayatını allak bullak ediyor. Fırüz Bey arkadaşımızın saydığı numaralar, çok iyi numaralardır. O numaralar sayesinde en kısa zamanda büyük bir bolluk ve rahatlık başlıyacağına şüphemiz olmasın. Ama, uzun yıllar geri kalmış bir memlekette, medenî bir cemiyet hüviyeti kazanabilmek için, elbette bir takım fedakârlıklara katlanmak zorundayız. Bugün zeytinyağı fiyatları, pirinç fiyatları, peynir fiyatları arttıysa, bu keyfiyet, düne kadar zeytinyağı, pirinç ve peynir yiyemiyen köylü müzün, artık mutlu bir refah devresine girdiğine delâlet eder.

Bugün için hepimize düşen vazifeler vardır. Zeytinyağından söz açılmışken, size bir misal vermek isterim. Zeytin fiyatları da

YAZISIZI

İşte üç şaheser!

İtalya'da Bordighera'da yapılan milletlerarası karikatür yarışmasında bu yıl, birinciliği Fransız Bernard Aldebert'in aşağıdaki karikatürü, ikinciliği, yandaki sütunun başında gördüğünüz İtalyan karikatüristi Vittorio Vighi'nin karikatürü, dördüncülüğü de yine İtalyan karikatüristi Giorgio Cavallo'nun alttaki karikatürü kazanmıştır.

Bu şaheserler karşısında, öyle sanıyoruz ki, siz de bizim gibi hayretle güleceksinizdir:

— Önüne bak, önüne...
— Bakıyorum karıcığımı!

az çok yükselmiştir. Ama bu, yine bizim halkımızın yüzünden oluyor. Halk zeytini mısırfaçe yiyor. Afiyet olsun da yesin... Ama memleketin azamî tasarrufa ihtiyaç gösteren bu günlerinde, zeytin tanesini birer birer yemek doğru değildir. Önce, ekmekten bir lokma kopararak zeytinin yarısı ısırılır. Öteki yarısı da ikinci lokmada ısırılır. Üçüncü lokma ekmekle zeytinin çekirdeği emilir. Sonra bu çekirdek, hemen çöpe atılmamalıdır. Çimentonun üstüne şiddetle vurulmalıdır. Eğer çekirdek, çimentoda zıplamazsa, o çekirdeğin üstünde biraz daha et var demektir. İşte o takdirde dördüncü lokma ekmek müracaat edilir. Böylece, zeytin çekirdeği, çimento-nun üstünde zıplayacak hale gelinceye kadar emilir. Memleket sevgisi bu demektir. Ama bunu herkese anlatmak ne mümkün?... Zeytini teker teker yemiye, dağ olsa dayanmaz. İşte Halk Partililer zeytini teker teker yiyorlar. Üstelik çekirdeklerini de yutuyorlar. Böylelikle iktisadî kalkınmamızı baltalıyorlar. Halbuki üç dört defa emilmiş olan zey-

tin çekirdekleri, otomobil tekerlerinde rulman bilyesi olarak kullanılabilir ve memleket, böylelikle binlerce dolar döviz tasarruf etmiş olur.

Şaban

Ben gidiyorum beyim...

Mücahit

Nereye gidiyorsunuz?...

Şaban

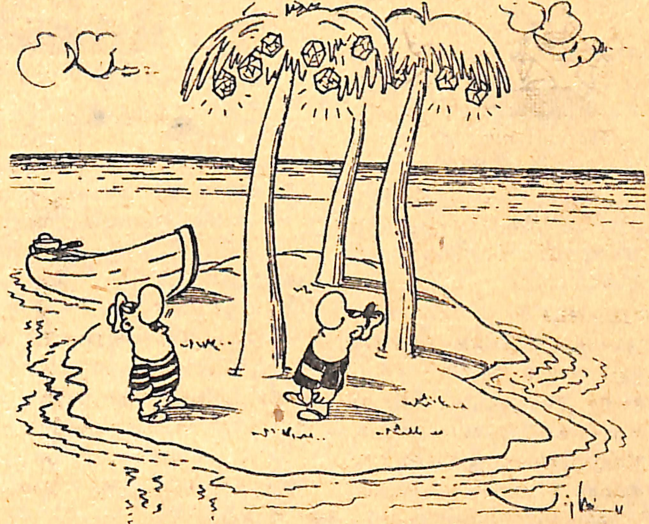
Bu lâflar çok dokundu bana... Ben şimdiye kadar zeytini iki lokmada yedim. Çekirdeğini de çöpe atardım. Meğer ben ne kötü adammışım?... Pişmanlıktan ötürü, vicdanım ter ter tepiniyor.

Hüsamettin

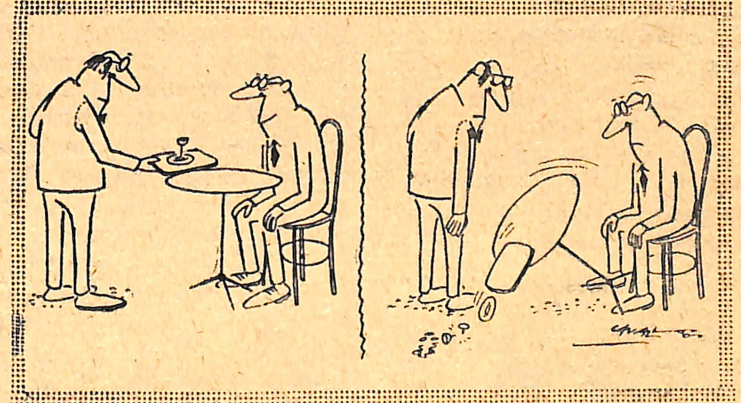
Vicdanının tepinmesine helbet bir çare buluruz. Sen otur hele...

Mesrur

Üzülme bilâtcî efendi oğlum... Hele şu dosyenin firketesi Avru-padan gelsin. Vallahi zeytinleri üçer üçer yiyeceğiz. Üstelik çekirdeklerini de yutacağız evel Allah...

— Tuhaf şey... Bir de bu ada için çok enteresandır demişlerdi!

YAZISIZI

Hüsamettin

Elbette... Ondan kimsenin şüphesi olmasın. Yurdumuz günden güne refaha, bolluğa, rahatlığa kavuşacak, ondan sonra fasulyenin, nohutun esamisi bile okunmayacaktır. Men sabere zafere demişler... Onun için şimdi Ankara'ya candan bağlılık telgrafı çekmeyi teklif ediyorum.

[Asuman, Firuz, Mesrur, Şaban, hep bir ağızdan:

— Çekelim beyim, çekelim... Çok iyi olur.]

Hüsamettin

Öyleyse ben telgrafı şuracıka kaleme alıvereyim:

«Memleketimizin yükselmesi ve kalkınması için, geçici bir zaman katlanmaya mecbur bulunduğumuz güçlükleri daima sabır ve tevekkülle karşılamaya âmade olduğumuzu bütün bağlılığımızla bildirir, cümlemizi saadete kavuşturacak olan dosye firketesinin bir an önce ithaline emir buyurulmasını derin saygılarımızla niyaz ve istirham ederiz.»

Adnan VELİ

Kızlar öyledir!

Apartmanları küçüktü. Nüfer, altı yaşındaki kızıyla yedi yaşındaki oğlunu aynı günde yıkamak mecburiyetinde kalıyordu. İlk gün, iki yumurcağı banyoda soydu, yıkadı. Lâkin oğlan çok bilmişti. Küçük kızkardeşini dik-katle tetkik etti:

— Aman bu kızlar, dedi, ille bir şeyleri yok edecekler, kırıp dökcekler, çekip koparacaklar!

✱

Korkunç şey

On yaşındaki oğlunu eve götürüyordu. Otobüste karşılarına balık etinde, sık, genç bir kadın oturmuştu. Oğlan, Taksim'e gelinceye kadar kadını göz hapsinde tuttu. Otobüsten iner inmez de ciddiyetle babasına:

— Kadını gördün mü baba? de... Ağzının suyu aktı...

— O ne demek? Utanmıyor musun?

— Dalga geçme baba... Kadının şapkasındaki kirazları görmedin mi? Hem de bu mevsim-de!...

O NU, ilk defa Bahar Bayramında öğördüm. Gülhane bahçesinde gül gibi bir kızdı. Pembe beyaz ve utangaç... Anneciğinin sol koluna sımsıkı sarılmış...

Gözüne geldik, uzun ve kıvrık kirpikleri kalbine battı; acıtmadan, tatlı tatlı... Bizim de bir kalbimiz var. Başladı pır pır etmeye, Gözlerim şaşladı, Güllün karşısında dut yemiş bülbüle döndük. Yürüyüşüm bile değişmiş, paytak paytak adım atıyordum. Aşk dedikleri işte bu olacak

Balonlar... Atlı karıncalar... Canbazhaneler... Düdük sesleri... Her taraf karınca düğünü gibi kalabalıktı. Sıra sıra dizilmiş, asırlık ve muazzam boylu ağaçlar, gökyüzüne varamıyacıklarını anlamış gibi yorgun, geniş ve dalgın yapraklı dallarını aşağılara sarkıtmışlar, bu hoş kalabalığı dinliyorlardı.

Annesiyle birlikte, büfelerden birinin önünde durup birer bardak limonata içtiler. Ben de yaklaşıp içtim. Tekrar gözüne geldik, limonlu ve şekerli duygular içinde ferahladım. Kız, şehir vakiti açılmış gibi gülümsüyordu.

Dönme dolaba binmek istedi. Annesi dolapçıyı sıkı sıkı tenbihleyip teslim etti. Ve ben de yanındaki boş veri kapıverdim. Az sonra yükseldik, yükseldik... Ta gökyüzüne çıktık.

— Ah... Korkuyorum...

— Ben de korkuyorum... Fakat bu tatlı yükselişten değil, biraz sonra sizi kaybetmekten...

Bu defa başladık aşağılara doğru inmeye.

— İçim bir tuhaf oluyor...

— Kalbiniz de çarpıyor mu?...

— Şey... Evet...

— Hep böylece muhteşem dallar ve mavilikler içinde kalsak...

Karşımızda oturan orta yaşlı bir zat, sapkasını kulaklarına kadar geçirip lahavle çekti. Dolap yavaşladı, durdu, indik.

Kayınvaldem olacak, (mikrop görmüş büyük bir âlim gibi) gözüklerini takmış bana bakıyor...

Nihayet, geniş bir tel kafesle kendini muhafaza eden bir maymunun huzuruna birçok insanlarla birlikte dizildik. Tuhaf mah-

★ Yazan · BİTİRİM ★

lûk ağzına bir kabak çekirdeği attı, bizleri tepeden turnağa süzdü... Kimbilir neler hatırlamış olacak kandilli bir nanik yapıp arkasını dönüverdi.

Artık halk, akın akın boğalıyordu. Herkes, kendi dünyacığını yaşadığı kapalı kutusuna dönüyor. Lâcivert caddelerden, parlak ışıklar altında süzülüp gittiler. Ben de evciklerine kocaman bir mim koydum.

★

Romeo Jülyet filmindeki gibi... Evleri çiçekli bir bahçe içinde. Ötesine berisine hanımelleri, yedi veren güller filân sarılmış. Bal-konu da var.

Annesi son günlerde Ankaraya akrabalarının yanına gitti. Bizim sevgiliyle birlikte bir hizmetçi bir de yaşlı hanım var. Günlerce kendi kendime hayal kura kura fır döndüm. Tavekkeli romancılar plâtonik aşkları yaza yaza bitiremezler. Doğru dürüst bir şeyin başladığı yok ki bitsin.

İyi cins, pembe zarf kâğıtla mürekkep filân tedarik eyledik; karaborsadan... Sonra kara kara düşünmeye başladık. Acaba ne yazmalı. Karaladık bir şeyler. Bahçe duvarından içeri atıverdim. Uctu gitti havuzun içine, kırmızı balıklar yedi. Tövbe yarabbi.

En iyisi bir gece içeri atlayivermek. Kız Jülyet kadar değilse de onu andırır. Bu fakir de karanlıkta bal gibi âşık yerine geçer. Nevimiz eksik...

O gece duvardan usulca çık atlayıverdim. Tepesi üstü çimenlerin üzerine düşer düzmez karşımızda bir karaltı ve hırrr... diye bir ses... Bir köpek ki maazallah!... Köseye sıkıştık kaldık. Kimildamadan uslu uslu oturur sam hic ses etmiyor. Kazara parmağımın ucunu kimildatacak ol-

sam, hırrr... Korkumdan bağıracağım. Olmaz ki. Karşılıklı burun buruna bekledik bekledik... Bari hayvanın gözlerine bakayım, manyatizma yapıp uyuturum dedim ve başladık sessiz sessiz bakışmaya. Beş dakika, on dakika derken... O ne o!.. Oh sevgilim sen misin!... Neyse bizim gül kız gülümseyerek koşup geldi.

— Çok beklettin mi canım?

— Seni ömrüm boyunca bekledim sevgilim...

— Rüyalarımın kahramanısın sen...

Bakın nasıl atıyor!... Kız atıyor demiyorum, kalbim atıyor.

Üzerime eğildi. İlk nefeslerini yüzümde hissediyorum. Dudaklarını dudaklarıma değdirdi, nemli bir gül yaprağı gibi... Bu günleri gösteren rabbime şükürler olsun. Doğrusu film'lerde öpüşmenin her türlü süsünü gördüm, ama bu türlü-sünü de görmedim. Kız resmen suratımı yalıyor canım. Gözlerimi açtım, aaay!... Hınzır hayvan beni uyutmuş suratımı yalıyor. İmdaaaat... Rezalet paçalardan aktı.

★

En iyisi evlenmeli. Fakat tahkikat lâzımmış. Evvelâ kayınvalde hakkımda bir anket açtı. Bakalım ben nasıl adammışım. Elâleme sordu da sordu...

Aldığı cevaplar da aşağı yukarı şöyle:

«Ele verir talkını, kendi yutar salkımımıymışım...»

«Vereceğime karga, alacağıma şahınmışım...»

«Hokkabaz kılık kıyafet biriyim, şipsak tengin olmuşum...»

Bunlar da kusur mu yâni... Bu güne bugün ticaret adamıyız.

— Olmaaz. Dedi, kızımı sana dünvada vermem.

Dil döktük, azzımızla kuş tuttuk... En sonunda razı oldu.

Günlerden bir gün, nişanım ta gözümün içine baktı:

— Anneme biraz kompliman yapsana canım...

— Peki ama nasıl?

— Meselâ, çiçeğe pek meraklıdır, bir saksı filân hediye getir.

— Peki.

Hemen ertesi gün bizim kapıcıyı karşımıza diktik:

— Bana bak Cafer efendi.

— Buyur begim.

— Al şu elli papeli, geçen gün önünden geçtiğimiz çiçekçi dükkanını hatırladın mı?

— He ağnadım.

— Oranın sahibi benim aziz ahpabımdır. Kendisine git, selâmlarımı söyle, bu parayı ver. Benim için bir saksı seçsin; kayınvaldeme götüreceğim. Sonra saksı ile birlikte evin kapısında beni saat tam altıda bekle.

— Ağnadım, saatin kapısında evi beklicem.

Cafer efendi ensesini kaşdı, pabucunu sürüdü gitti.

Akşam üzeri yazıhaneyi kapattım. Bir taksiye atladık, yollandık eve.

Cafer, elinde saksı paketi o civarda ciddi ciddi bekliyordu. Pencereden de benim geldiğimi görmüşler. Hemen kapı açıldı. Caferin elinden paketi kaptığım gibi daldım içeri.

Salonda misafirler vardı. Bizim kayınvalide avarında hanımefendiler. Paketi büfenin kıyıcığına bıraktım. Geçip karşılarna oturduk.

Az sonra içlerinden biri:

— Kayınvalideye getirdiğiniz çiçeği doğrusu merak ettim dedi.

— Hay hay açayım efendim.

Cart curt kâğıtları parçaladık. Amanın bu nel... Paketten çıkı çıkı koskoca, dindik bir kayna na dili yaprağı çıktı. Dikenli dikenli duruyor.

Bizim Cafer çiçekçiye, kayna na çiçeği istiyorum deyince o da sarmış göndermiş.

Kaynanam kıpkırmızı oldu:

— Bu ne mânalı hediye!...

Ben mosmor kesildim.

Hemen bahçeye sıvıştık. Arkamdan pencere açıldı. Bizim saksı uçup geldi. Ramak kaldı tepemizde bir parça olacaktı... Yalnız iri yapraklı kısmı kaba etlerime çarptı. Bir anda yirmi otuz dikenin birden acısını duydum: «Vayyy...» demişim.

E gülü seven dikenlerine katlanır!

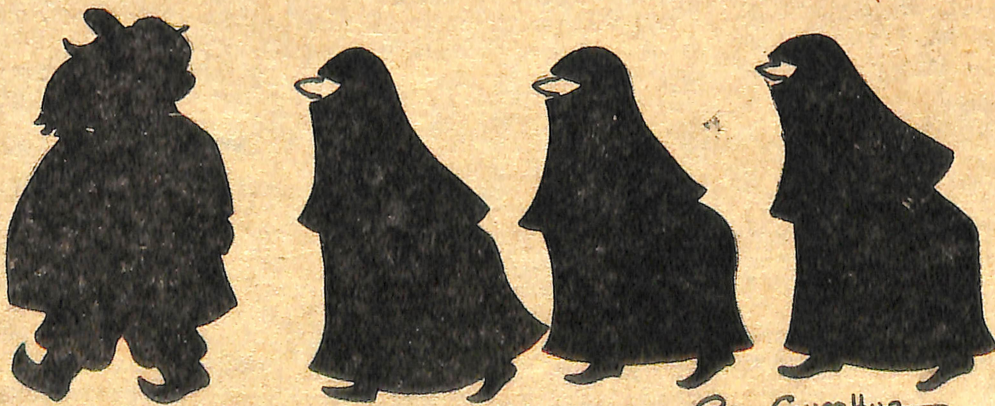
Arkasından bizim gül kız yetişti:

— Beni hâlâ seviyor musun canım?

— Hem de nasıl...

Bu defa rüyada değil, sahiden öptü.

Kolkola girdik, evlendik gitti.

«Kara yara»

Kim yazdı?

Harp sırasında idi ve Almanya işgal altında idi. Polis harıl harıl duvarlara «Amerikalılar vatanınıza dönün» diye yazanları arıyordu. Bu, gayet kalın kırmızı bir boya ile duvarların ancak yarım metre yüksekliğine yazılmış korkunç ve dehşet bir yazı idi ve şüphe yok ki, Nazilerin işi idi.

Uzun aramalardan sonra yazıyı yazanlar bulundu. Fakat sanıldığı gibi bunlar Naziler değil, memleketlerini ve arkadaşlarını özlemiş olan Amerikan subaylarının küçük çocukları idi.

(Alman)

Güzeller!

Herb Shriner'e sordular:

— Sizin köyün kızları güzel midir?

— Hayır dedi Herb. İyi kızlardır ama fazla güzel değildirler. Geçen sene köyün en güzel kızını seçmek için bir müsabaka yaptık da kimse kazanamamıştı.

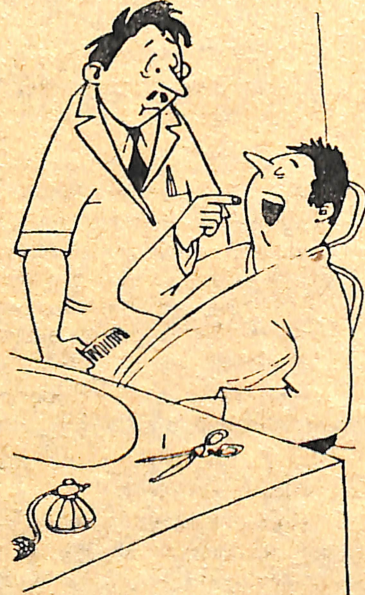
(Amerikan)

Aile yükü!

Heyecanla cevap bekleyen genç âşığa baba:

— Pekli delikanlı, dedi. Teklifini kabul edip sana kızımı veriyorum. Fakat bir alle geçindirebilecek durumda mısın? Yani kazancın buna müsait mi? Zira biz tam yedi kişiyiz!

(Fransız)

Dalgın müşteri (Berbere)
— Şu dipteki azı dişim ağrıyor!

(Fransız)

Tatil seyahatleri!

İki kişi San Fransisko'da, bir barda hem içiyor hem çene çalıyorlardı. Biri sordu:

— Bu yazı senelik izninde Meksika'ya gidiyorsun değil mi?

Beriki:

— Hayır, dedi. Meksika'ya geçen seneki iznimde gidememiştım. Bu sene Buenos Aires'e gidemiyorum!

(Amerikan)

— Mükâfat aldın mı?

— Hayır, ama omuzumu okşayanlar çok oldu! (İtalyan)

Cici çocuklar!

Baba, şapkasını askıya asarken cin gibi kendisini gözleyen yumurcıklara sordu:

— Bugün uslu uslu oturup annenize yardım ettiniz mi bakıldım?

Küçüklerin biri atıldı:

— Tabii babacığım, ben tabakları yıkadım, Jannie de yerden kırıkları topladı...

(Hollanda)

Özür!

Yedinci sınıf talebelerinden Johnny o gün İspanyolca dersini hazırlamamıştı. Öğretmenine şöyle özür diledi:

— Efendim, bugünkü beni affedin. O kadar boğazım ağrıyor ki İngilizceyi zor konuşuyorum, değil ki İspanyolca...

(Kanada)

Koca!

Yaşı hayli ilerlemiş fakat henüz evlenmemiş bir kızcağızı. Hâline üzülen dostlarından birine bir gün şöyle dedi:

— Durmadan havlayan bir köpeğim, küfreden bir papağanım, daima duman çıkaran bir ocağım ve her geceyi dışarda geçiren bir de kedim var. Evlenip ne yapacağım?

(İngiliz)

Fil avı!

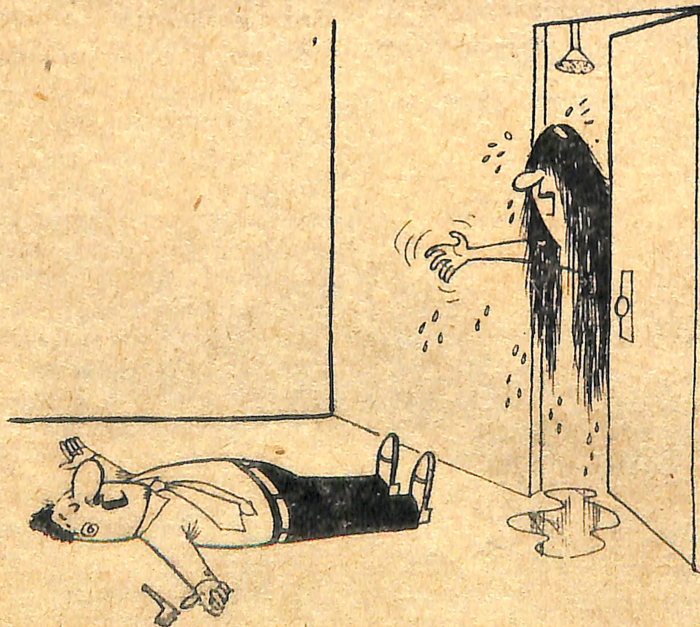
Afrika'da fil avlıyorlardı. Genç ve hevesli avcılardan biri kılavuza sordu:

— Bir filin yaklaşmakta olduğunu nasıl hissedebiliriz?

Kılavuz müstehzi bir şekilde cevap verdi:

— Nefesindeki hafif Amerikan fıstığı kokusundan...

(Belçika)

— Ayol korktun mu benden?... (İtalyan)

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 36 —

Boş bulunan zavallı, saf Hacı Bey, hararetle sordu:

— Resne dağlarında sen ne zaman bulundun, İzzeti Efendi?

— Kendim bizzat bulunmadı isem de, gönlüm, ruhum orada idi. Biz, zulüm ve istibdat düşmanı, hürriyetperveran, yekdiğerimize daima, mânen, maddeten müzaheret etmişizdir. Manastırdan doğan şemsi hürriyetin şuaları, hararetini bizim içimizden almıştır, Hacı!

Hacı Rıza Bey, için için söylüyordu:

— Vay, köpoğlu, kurnaz tilki. Vay! Utanmıyor da, be!

İzzeti Efendi devam etti:

— Ya, Hacı! Anladın mı? Böyle, işte. Ben, tahtı istibdadın, altında bu akrepler, bu çıyanlar ortaya çıkıp da mâsum milleti zehirlemekte devam etsinler diye yıkmadım.

— Damadım için söylüyorsan,

sen de bilirsin ki, ne akreptir, ne de çıyan. Hafiyeliğe gelince ona da bir türlü benim aklım ermemiştir. Okuyup yazması olmıyan bir adam nasıl bir jürnal yazar?

— Emreder, yazdırır.

— Eh, o zaman da, kabahatin birazı, emrini dinleyip de yazan adama aittir.

— Asla! O, âmiri mücbir vaziyetinde. Kanunu aç, bak, görürsün. Bereket versin ki kanunu esası, efradı gayri kanunî emirlere itaat mecburiyetinden kurtardı da, mütegalibenin elinde âlet olmuyoruz, artık.

Peki, öyle olsun... Fakat şu Satılmışın derdine çare bul. Aranızda bunca hak, hukuk var.

— O hakları çiğneyen, doğru yoldan ayrılan önce o oldu.

— Canım... kusuruna bakmayiver.

— Tecdidi iman etsin de, bakalım.

Hacı Bey gene boş bulundu.

— Tecdidi iman mı etsin? Küfürüne nereden hükmediyorsun ki?

— Siyasî noktâ nazardan tecdidi iman etmesi, yani ya, hürriyete, meşrutiyeti mübecceleğe karşı sadakatini, muhabbetini göstermesi lâzımdır.

— Burada yemin ettirelim.

— Olmaz! Buraya, uluorta herkes giremez!

— E, peki. Ne yapsın öyle ise? Söyleyiver.

— Cemiyeti mukaddeseğe bağlılığını maddeten isbat etsin.

— Ne suretle?

— Müceddeden bir kulüp binası yaptırmak, cemiyete nakden teberruda bulunmak, sonra da yüksek aidat ile buraya kaydedilmek suretiyle.

— Peki, söyleyim. Lâkin, sen de barış artık. Vallahi, çoluk, çocuk, bu hale çok üzülmüyoruz.

İzzeti Efendi, bir miktar nazlanmak istiyordu.

— Barışmak sonraya kalsın, de-

di. Ben şimdi, yar ve ağyara karşı, Satılmış Efendinin ayağına gidip de teveccühünü dileyemem. Sanatım ve mevkiim buna müsait değildir. Hele bir kere dediklerimi yapsın. Sonra görüşürüz.

— Her halde barışın amma.

— Bakalım. Ben kendisinden vaktiyle dostluğumu esirgemedim, sen de bilirsin. Lâkin, sonradan kendi, bizzat bu dostluğu tepti. Eğer tepmemiş olsaydı, bu günkü vaziyete de düşmezdi.

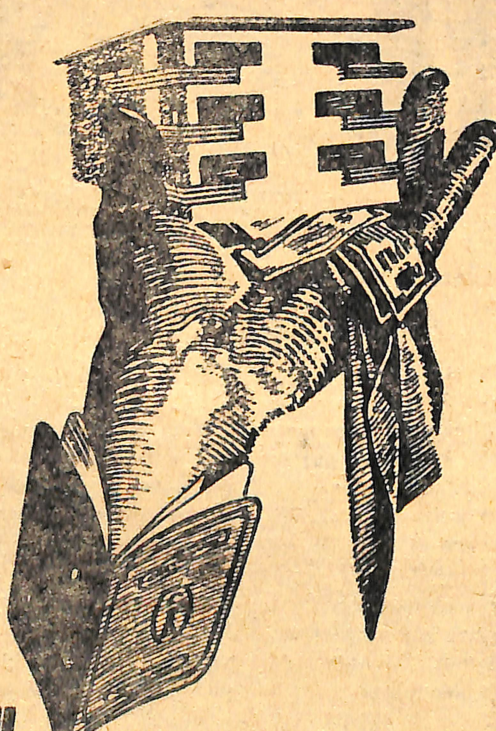
Hacı Bey, gene içinden söylüyordu:

— Habis herif! Sen değil misin onu her fenalığa sürükliyen?

— 12 —

Satılmış, henüz, İzzeti Efendinin, Hacı Bey vasıtasıyla vukubulan irşatlarına uyup da, istenilen maddî fedakârlıkları göze almadan, İstanbulda 21 Mart vak'ası çıkmıştı.

Hürriyetin yüksek mânasını az

SÜMERBANK

Hesap açtıranlara en fazla menfaat temin eden Bankadır

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

1958 YILINDA

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR
MƏSKEN KREDİLERİ
PARA
İKRAMİYELERİ

4 MİLYON 405.000 LİRA

Sahib: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ Yazı İşlerini fiilen idare eden: NEHAR TÜBLEK ★ Hazırlayan: Selâmi M. YURDATAP ★ Basıldığı yer: ERGAN MATBAASI

çok anlamış, İstanbul gibi uyanık bir beldede bile fena tesirleri görülen bu hâdisenin, taşradaki bazı ufak ve nisbeten cahil kasabalarda yaptığı tepki daha geniş, daha feci olmuştu.

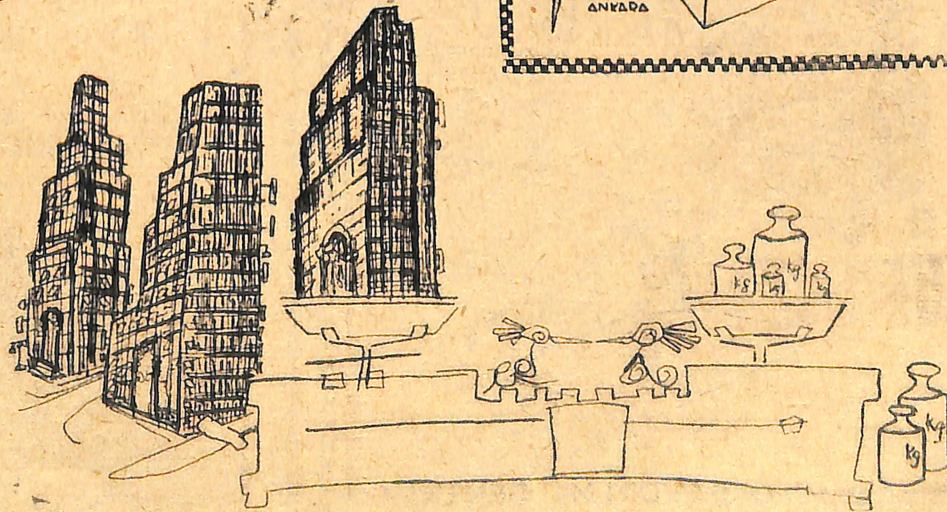
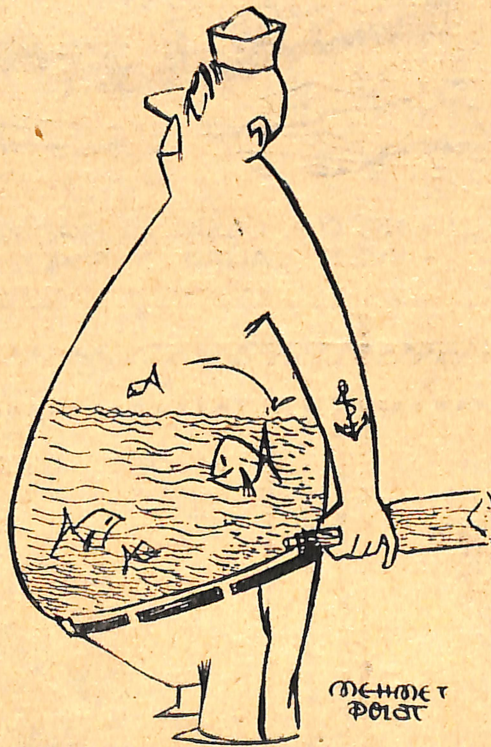
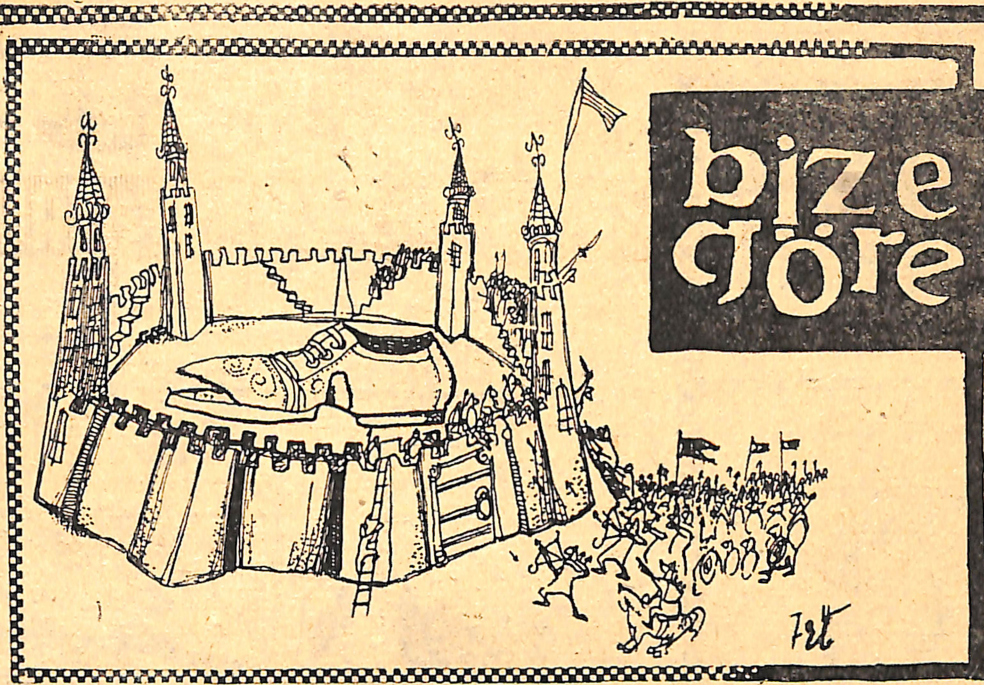
Oralarda, halkı yeni idareye bağlayan pamuk ipliği, birden kopuvermişti. Yurdun tarihinde daima en kötü rolleri kendilerine hasretmiş olan yobazlar, dokuz aydanberidir, içlerine akıttıkları zehiri bir anda boşaltmışlar, mâsum ahalinin arasına bir kolera salgını gibi yayılmışlardı. Tebaasını, otuz kûsûr sene kapkara bir cehil içinde bırakan Abdülhamit, şimdi bu dikmiş olduğu ağacın meyvalarını topluyordu. Ansızın baş kaldıran softalar: «Şeriat isteriz!» diye avaz avaz haykırarak, şeriatin, herkesten önce tavsiye eylediği meşveret usulünü yıkmak istiyorlardı.

Bunlardan bir kaç tanesi, yanlarında yordakçılık eden bir iki müteakıt alaylı mülâzimle beraber, nisanın ikinci günü ... kazasına da düşmüşlerdi.

Bu herifler gelir gelmez bizim İzzetî Efendide şafak attı. Kendi kendine, bu işe vakitsiz giriştiğinden, dolayı lânet etmeğe başladı. Kulübün mühürünü, defterlerini, evrakını olduğu gibi bırakarak ve fakat kasadaki parayı cebine indirmeyi ihmal etmiyerek, kasabanın eşrafından birinin evine sığındı.

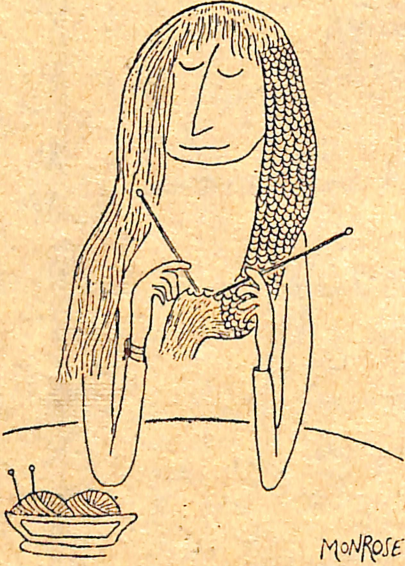
Oradan, sokaklarda başıboş dolaşan ahalinin taşkınlıklarını, dehşet içerisinde gözetliyordu. Dokuz ay evvel köşelerinde: Hürriyet, adalet, müsavat, uhuvvet.. yazılı al bayraklarla, ve: «Gece-ler gündüz oldu..» türküsüyle dolaşan aynı halk, şimdi de, üzerinde âyeti kerime işlenmiş yeşil bir sancağın arkasından, ilâhiler okuyarak geçmekte idi. Korkmasa, İzzetî Efendi de bunlara iltihak edecekti. Günlünde, birdenbire şeriate karşı, padişaha ve halife-ye karşı derin bir muhabbet ve sadakat duygusu uyanmıştı. «Er-babı hamiyeti iğfal ve idlâl eden İttihat ve Terakki Cemiyeti» ne lânet okuyordu. Açık acı düşünüyor, kendini nefesine karşı, iz'anına karşı kurtarmaya çalışıyordu. Zaten velinimetini biminnetine karşı bir an sadakat ve ubudiyet-ten fariğ olmamıştı. Saltanatı mutlakının memleket için bir nimet olduğuna, Abdülhamit hanı Saninin kâffei sunuf ve tebaai şahaneleri hakkında envai iltifat bezleden bir şehriyârî âlîtebar bulunduğuna ezelden beri kani idi. Ah, ah! Ne haltetmiş de, o ah-rar denilen hezelele uymuştu? İzzetî Efendinin bütün benliği nedametle, marmara çırası gibi yanmakta idi.

(Devamı var)

DÜNYA

Karikatürleri

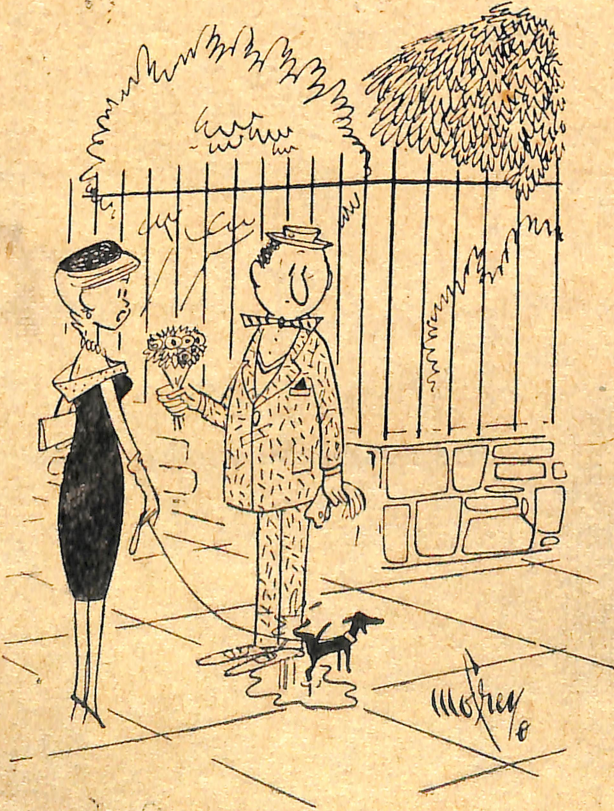

MONROSE

YAZISIZ !..

- NE O ?.. BEŞİK Mİ YAPIYORSUN ?..
- EVET... GALİBA CİNSİYET DEĞİŞTİRİYORUM !..

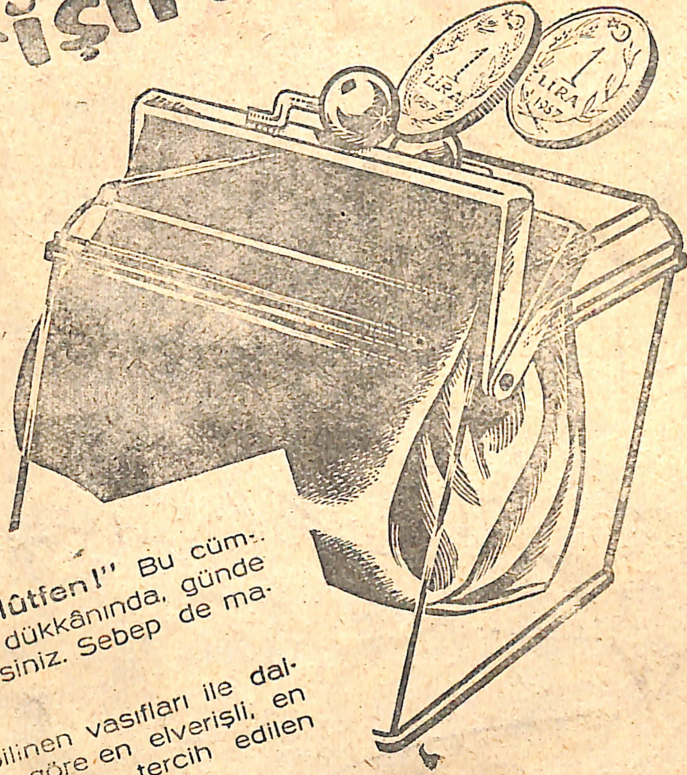

- AZICIK KIMILDASAYDIN YA ŞEKERİM
HAYVAN SENİ AĞAC ZANNETTİ !..

- DERKEN KURT KUZUYA YAKLAŞIR,
YAKLAŞIR, YAKLAŞIIIR !..

Elverişli!

Grafika

"Bir kutu VİTA, lütfen!" Bu cümleyi, her bakkaliye dükkânında, günde defalarca duyabilirsiniz. Sebep de mamüldür.

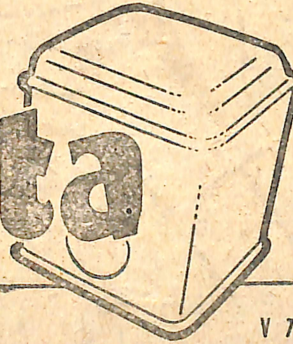
VİTA, herkesçe bilinen vasıfları ile daima ev kadınlarına göre en elverişli, en çok aranan ve en çok tercih edilen mamüldür.

Şöyle ki, VİTA:

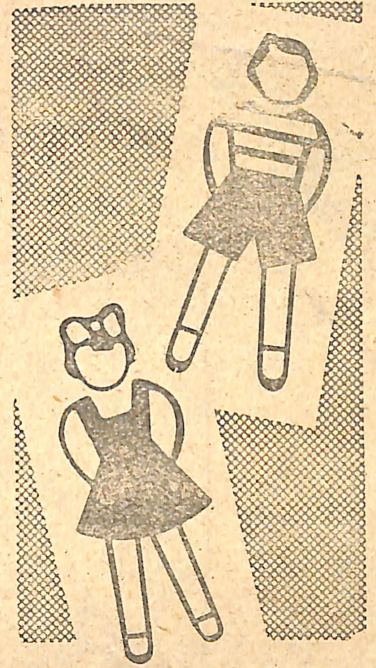
hep aynı olan kalitesi
nefis tadı ve kokusu
çok hafif olması ve kolay hazmedilişi
sayesinde denk bütçelerin dostudur.

En iyinin iyisi yoktur.

Vita

V 74

Çocuğunuz

henüz okulda iken

**ÖMÜR BOYUNCA
BİR İRAT
sahibi olabilir**

*

Şimdiden kendisine

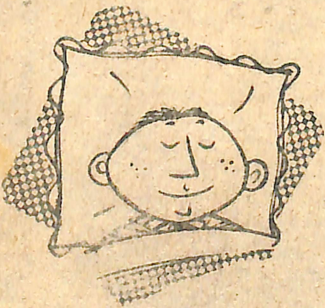
TÜRK TİCARET BANKASI'nda

bir

**İKRAMİYELİ GRUP
MEVDUATI HESABI
açtırınız**

Mesut aile!

Baba, rahat uyuyor!

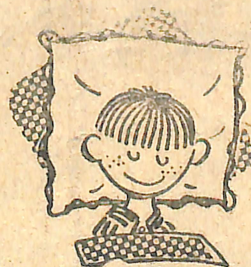
Çünkü :

Hem Canları,
Hem Malları,

Anne, rahat uyuyor!

ölüme, yangına, kazaya
karşı sigortalıdır!

Çocuk, rahat uyuyor!

Ankara Sigorta

Daima emrinizde ve
hizmetinizdedir!

Sahibi:

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden:

NEHAR TUBLEK

Klotfarer Cad. No. 8-10

Daire: 8

Belediye - İstanbul

Ahane Seneliği 87.5

Altı aylığı 19 lira

Basıldığı yer:

ERCAN MATBAASI

Kapak baskısı:

ŞAKA MATBAASI

Tel: 22 72 99

AKBABA

— Heey delikanlı, anan yerindeki karımı gözetlemeye utanmıyor musun?..

-İtalyan-